

DOMOLJUB

Izhaja vsak štirtek. Cena mu je
3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za
Ameriko in druge tujje države 6 K).
— Posamezne številke se prodajajo
po 10 vinarjev.

S prilogami:

Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinjina

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvo
»Domoljuba«, Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. Naravnina, reklamacije in in-
serati pa: Upravnštvo »Domoljuba«,
Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 24.

V Ljubljani, dne 15. junija 1911.

Leto XXIV.

Slovensko ljudstvo, državni poslanci so Tvoji!

Vseslovenska Ljudska Stranka je sijajno zmagala. Ob takem dogodku čuti vsak njen somišljenik v živo, kako veselo je bivati v njenih vrstah. Vsak volivec, ki je oddal zanjo glas, vsak, kdor je za njene kandidate kaj agitiral, vse vrle žene in mladenke in čvrsti fantje, ki so šli v boj za našo, za svojo stranko, vsi skupaj in vsak posebej se radujejo svoje zmage. Zmagalo je slovensko ljudstvo!

»Domoljubovi« bravci vedo, kaj pomeni naš list za vzgojo in izobrazbo, in kako se pokaže njegovo delo ob vročem dnevu splošnih volitev. Kdor bere »Domoljub«, se smeje vsaki liberalni zviači in izlahka zavrne liberalne laži. To se je pokazalo tudi sedaj! Zato pa lahko rečemo, da je vrli »Domoljubovi« družini danes hvaležna vsa domovina. Prijatelji, ostanimo tako trdno zvezani tudi za naprej, pa ne bo nikoli prenehala vrsta naših zmag.

Nasprotniki so tepeni in javkajo po kotih. Liberalni neodvisniki preklinajo tiste, kateri so jih zapeljali; šli so tisočaki za prazen nič. Pijača in pomazan papir, laž in surovost, podkupovanje in sleparjenje je imelo en sam piščav sad: splošno zaničevanje ljudskih izdajavcev.

Govore naj številke!

V LJUBLJANI OŽJA VOLITEV!

Dr. Gregorič je dobil 1642 glasov, dr. Ravnihar 2664, Etbin Kristan 730, dr. Eger 593, razceppljenih 22, neveljavnih in praznih 35, torej je prišel dr. Ravnihar v ožjo volitev. Vsa opozicija je leta 1907. imela 1 glas večine, danes Ravnihar v ožjo volitev. Vsa opozicija je leta 1907. imela 1 glas večine,

danes pa ima vsa opozicija 323 glasov večine. Dr. Ravniharju manjka do absolutne večine 162 glasov.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Vseh glasov	Dr. Šusteršič	Tribuč	Kristan	Raze.
7688	4955	1317	1355	61

Izvoljen dr. Ivan Šusteršič, ki ima 2222 glasov večine.

KAMNIK - BRDO.

Vseh glasov	Dr. Krek	Dr. Tavčar	Šršen	Raze.
6559	4832	374	1136	317

Izvoljen dr. Krek, ki ima 3005 glasov večine.

KRANJ - ŠKOFOV LOKA.

Vseh glasov	Demšar	Demšar	Razc.
7364	5103	2184	177

Izvoljen Fr. Demšar s Češnjice, ki ima 2742 glasov večine.

RADOVLJICA - KRANJSKA GORA - TRŽIČ.

Vseh glasov	Pogačnik	Dr. Triller	Dr. Dermota	Raze.
6439	4323	795	1380	11

Izvoljen Jožef Pogačnik, ki ima 2137 glasov večine.

LITIJA - VIŠNJA GORA - RADEČE.

Povše sijajno izvoljen!

Vseh glasov	Povše	Reisner	Bartl	Raze.
7352	4895	1395	870	188

Izvoljen Franc Povše, ki ima 2442 glasov večine.

VEL. LAŠČE, RIBNICA, ŽUŽEMBERK.

Vseh glasov	Jaklič	Višnikar	Pucelj	Soc. dem.
5577	4394	101	1063	19

Izvoljen Fran Jaklič, ki ima 3211 glasov večine.

METLIKA — NOVO MESTO — ČRNO-MELJ.

Vseh glasov	Jarc	Majerle	Raze.
7997	6139	1561	297

Izvoljen Evgen Jarc, ki ima 4281 glasov večine nad vsemi nasprotnimi glasovi.

KRŠKO — KOSTANJEVICA — MO-KRONOG — TREBNJE.

Vseh glasov	Hladnik	Ribnikar	Razcep.
8659	5722	2779	228

Izvoljen Janez Hladnik, ki ima 2715 glasov večine.

POSTOJNA — SENOŽEČE — IL. BI-STRICA — VIPAVA — LOŽ.

Vseh glasov	Dr. Žitnik	Novak	Kopač	Razcep.
9013	6559	1383	737	334

Izvoljen dr. Ignacij Žitnik z 3905 glasovi večine.

Iz idrijskega okraja še nismo dobili končnih podatkov. Vendar je gotovo, da je izvoljen Jožef Gostinčar, ki ima približno 1500 glasov večine.

O izidu volitev na Štajerskem, Koroškem in Primorskem ob sklepu lista še nismo prejeli zadnjih poročil. Zelo verjetno pa je, da so na Štajerskem zmagali vsi kandidati V. L. S., tudi Korošec, Benkovič in Brenčič. — Na Koroškem je skorogotovo prodrl Grafenauer, v ostalih slovenskih okrajih so pa ožje volitve. — Na Primorskem sta zmagala Gregorčič in Fon, dr. Stepančič na Krasu pa je prišel v ožjo volitev z dr. Gregorinom; tudi v Gorici je prišel dr. Franko v ožjo volitev z italijanskim liberalcem. V Trstu je zmagal dr. Rybař v okolici, v mestu (II. okraj) pa je ožja volitev med Rybařem in laškim liberalcem.

Poglavlina določila novega kazenskega reda.

Med še mnogimi drugimi pogreški, ki jih ima na sebi sedanji in novi vojaški kazenski red, ki jih tu ne mislimo naštrevati, je gotovo ne med najmanjšimi tudi ta, da zlasti v oziru narodne enakopravnosti ne ustreza niti vsaj približno tako, kakor bi moral v naši tako mnogojezični državi.

Bistvena nova določila so naslednja. Preosnova obsega c. in kr. armado in c. kr. deželno brambo. Sodišča c. kr. deželne brambe sodijo tudi črnovojnike in orožnike.

Sodniško se bo postopalo samo v smislu kazenskega vojnega reda, zasledovalo se bo kazenskim potom le na temelju javne obtožbe, zasebne tožbe so izključene.

Lažji prestopki, ki se čez gotovo mejo ne smejo kaznovati in če v posameznih slučajih ne gre za izgubo šarže, se kaznujejo lahko disciplinarnim potom.

Vojška oblast se uredi po zgledu državnih pravdništv, ločeno in neodvisno od sodišč: pri najvišjem vojnem sodišču in pri najvišjih deželnih brambovskih sodiščih bo posloval generalni vojaški pravnik, pri divizijskih sodiščih vojaški pravnik, pri nižjih instancah, pri brigadnih sodiščih pa sodni častniki, ki pa niso juristi, (izučeni pravniki), marveč navadni častniki po zgledu državopravdniških poslovalcev pri okrajinah sodiščih. Generalni (najvišji) vojaški pravnik je podrejen državnemu vojnemu (oziroma deželne brambe) ministru, vojaški pravniki in sodni častniki pa pristojnim svojim oblastem.

Razsojalo se bo v imenu deželnega kneza, ne več v imenu sodnega gospoda, ker se ti odpravijo.

Sodišča in vojaški sodni vršilci so neodvisni pri sodnih poizvedbah in glede razsodb, odgovorni samo postavi. Kazensko zasledovanje ukaže in določa ali brigadni, divizijski ali zborni (korui) poveljnik.

Novo je to, da sme obtoženec imeti zagovornika, ki je lahko civilni odvetnik ali aktiven vojaški častnik, ki je zapisan v zapisnik vojaških zagovornikov.

Razprave se vršijo vedno v službenem jeziku, tako tudi vsa zaslisanja in ustna naznanila razen glavne ali vzklicne razprave. Če zaslisanec ne ume službenega jezika, se zaslisi po tolmaču, razprava pa se izvede v njegovem jeziku, če je ta v deželi navaden jezik. Razprava proti dvema ali več obtožencem obenem, ki govore različne jezike, se vrši zopet v službenem jeziku.

Zagovornik sme zastopati obtoženca vedno, razen če ni ukazano, da mora priti pred sodbo obtoženec sam. Pri glavni razpravi mora biti navzoč zagovornik.

vornik, če gre za kazen nad pet let in tudi v drugih slučajih se mora dopustiti obtožencu zagovornika, če smatra to kot potrebno poveljnik, voditelj razprave ali če prosi za to postavni zastopnik mladoletnega obtoženca. Zagovornik se mora določiti v vseh ostalih slučajih, če to želi obtoženec. Zagovornik se izvoli ali se določi uradno.

Obdolženec se lahko odvede v svarilni ali pa v preiskovalni zapor pod pogoji, podobnimi določilom civilnega kazenskega reda. Aretovani mora biti zaslisan v 24. urah in se mu mora naznaniti, da se lahko pritoži. Ta svarilni in preiskovalni zapor se mora izvesti tako, da ne trpi pri tem obdolženčeva čast in se mora tudi takoj preklicati, če ni osnovan. Odpust iz zapora proti kavciji ni doposten. Ko se dožene name preiskave, se mora zaključiti in sicer se ali ustavi preiskava ali pa vzdigne obtožba s tem, da se izroči obtožba obdolženču ali pa se ga obvesti o tem.

Ko vojno sodišče zaslisi tožitelja, toženca in zastopnika njegovega ustno in po neposrednih dokazih, razsodi vojno sodišče. Glavna razprava mora biti javna, sicer je nična, a vendar se sme omejiti javnost le z ozirom na nравnost, javen red, varnost državne in vojaške službene koristi; nadalje se sme izključiti javnost radi napadov na čast, radi izsiljevanja, v interesu časti in dobrega glasu razjaljenega ali zasebnega udeleženca, če so s tem zadovoljne vse stranke in če v to pritrdi vojno sodišče. Obtoženec sme zahtevati, da so navzoči pri razpravi trije njegovi zaupniki, razen če tega omejiti ne zahteva nujnost skrivati vojaške tajnosti. Ob tajnih razpravah lahko naloži sodišče navzočim dolžnost, da molče o tem, kar slišijo.

Opravila predsednika pri vojnem sodišču vrši predsednik in voditelj razprave. Predsednik je skrbeti za red in disciplino, razpravo vodi voditelj razprave po načelih civilnega postopanja. Obtoženec lahko ne odgovori na kako vprašanje. Zadnjo besedo ima obtoženec ali njegov zagovornik.

Vojno sodišče ima pravico omiliti kazni. Pomiloščenje je razen sodb prvega sudišča in sodb v vojski, pridržano cesarju. Razsodba se mora naznaniti v javni sodni seji, obtoženec se pa mora poučiti o pravnih pomočkih, ki so: pritožba, priziv in ničnostna pritožba zoper razsodbo, nadalje izredna ničnostna pritožba, da se varuje postava; zahteva, da se obnovi kazensko postopanje, popravek.

Stroške sodnega postopanja nosi država. Izvzeti so stroški za izbranega zagovornika in zastopnikov prizadetih oseb. Aktivni vojaki kot zagovorniki ne prejmo nikake odškodnine, ker pač morajo zagovarjati na ukaz ali pa v službi kot tovariš.

Političen pregled

PORTUGALSKA VOLIVNA SVOBODA.

Pretekle dni so se vrstile na Portugalskem volitve. Izpadle so mirno, a kako bi tudi ne! Saj so se morale izvršiti ne, kakor je hotelo ljudstvo, temveč kakor se je bolj prav in varno zdele portugalskim — zatiralcem svobode, ki se sedaj seveda lepo široko bahajo, češ, niti eden ni bil izvoljen izmed tistih, ki bi nasprotoval republiki. A to je le navadno slepilo! Če bi hoteli povedati svetu vso resnico o teh volitvah, bi morali poročati tudi, s kakšno silo so prepričevali in pritisnali, da ni mogel predreti nikak pristaš monarhije, sploh nikdo, ki bi bil proti republikanski vladi, ker sicer bi ga bili ali prav »lep« zaprli ali celo — ubili. Po svetu so pa lagali in razširjali novice, seveda vse vkljup zlagano, o raznih zarotah pristašev monarhije in anarhistov, da imeli vsaj senco pretveze in vzroka vso deželo zastaviti in premrežiti z vojaštvom, policijo in drugimi varnostnimi organi. Ko so si portugalski svobodomisinci, ki so si prilaštili vlado lanske jeseni, tako popolnoma »podvrgli« in zasedli vso deželo, so pa, ko so tako postali bolj svestni si zmage, po hinavsko sporočali v svet, da portugalska vlada sicer ne veruje govoricam o vstaji, a da je pa vse storila, da lahko zadusi upor v kali. V nekem mestu so tik pred volitvami zaprli veliko takih »zarotnikov«, ljudi, ki nečejo priznati te svobodomiselne svojati za vlado, a ko so se volitve izvršile, so jih pa zopet izpustili. Pa se naj potem še kdo čudi, če so portugalski republičanski svobodomisinci dobili zase večino pri takih »svobodnih« volitvah, zlasti če še povemo, da je bila vlada dala aktivnim vojakom volitvo pravico in sploh izvršila »volitve« v gosti senci vojaških bajonetov! Pač po portugalsko!

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Prekučija na južnem Kitajskem se širi z veliko hitrostjo. Saj jo pa tudi vodi stranka, ki si je nadela značilno ime: »Drzna smrt«. Prekučuh napadajo čete in oddelke redne kitajske vojske. Po kitajskih mestih je mnogo zborovanj in shodov, na katerih terjajo vstaši odstop vladarske hiše (dinastije), zahtevajo, da se Kitajska proglaši za republiko (ljudovlado) in napove vojsku Rusiji.

Proti tujcem postaja na Kitajskem vedno huje in nevarnejše gibanje, ki se sedaj kaže še bolj le v gospodarskem bojkotu. Kitajci bojkotirajo (zavračajo) namreč rusko in japonsko blago, na kar najodločnejši način, zlasti v Mandžuriji. Radi tega sta ruski in japonski poslanik na dvoru v Pekingu protestirala najostreje.

Samo v mestu Honkongu deluje, kakor poročajo uradne vesti iz kitaj-

skih poročil, nad 500 tajnih prekucuških družb. Vsi kitajski nezadovoljneži vstaši imajo skupno geslo: *Proglasitev republike s sedežem v Kwantungu.* Te kitajske vstaše zlasti podpirajo čete Tunguzov, ki v družbi s kitajskimi vojaškimi begunci rupajo po deželi in uganjajo različna grozadejstva.

V Sungariju so izvršili napad na ruski parnik ter hoteli in prvi vrsti vjeti ruskega konzula, a se jim ni posrečilo, ker niso vstaši pravočasno dobili pomoč od drugih vstaških čet.

Ruski car je bil to spomlad poslal radi natančnejših poizvedeb o položaju in stvarnih razmerah vojnega ministra Suhomlinova na Daljni Vzhod. Minister sedaj izjavlja, da je popolnoma zadovoljen z izkušnjami, ki jih je izkusil na tem svojem nadzorovalnem potovanju na Ruskem Vzhodu, kjer je imel več tajnih vojnih posvetovanj, o katerih je obveščai rusko vlado, ne v brzojavih, temuč po posebnih slih (kurirjih).

Svetovne velevlasti zbirajo radi nevarnega širjenja kitajske vstaje vojne ladje ob južnem kitajskem obrežju. Revolucionarji zahtevajo poleg odstopa vladarske rodovine tudi, naj razne evropske države vrnejo Kitajcem zemljo in ozemlja, ki jo jim je bila odstopila Kitajska. Mandarin (kitajski uradnik) Pun-Hen v Mandžuriji se je po treznem preudarku izjavil proti vojski z Rusijo, češ, to bi uničilo Kitajsko; zato so ga revolucionarji usmrtili.

NEVARNOST VOJSKE MED TURČIJO IN ČRNOGORO.

Albanske vstaje ni še konec, dasi je turška vlada bobnala v pomirjenje svetu bahavo novico, da je zadušila in pomirila vstaške Albance. Sedaj se je vzdignil rod Mirzitov v Albaniji in se proglašil neodvisnim ter samostojnim ter si postavil predsednika, ki je izdal proglaš, v katerem pozivlje na vstajo ter obljublja mohamedanom in kristjanom iste pravice. Pozivlja na pomoč tudi prostovoljce, da se prezene Turke iz Albanije.

Koncem preteklega meseca je poslala turška vlada dopis Črnigori, kjer pravi: Ker se niso vstaši Malisori vdali na poziv Torgut paše ter se umaknili proti črnogorski meji, jih bo Torgut paša najostrejše preganjal. Če bi se pri tem zasledovanju vstašev razširil bojni ogenj turških vojakov čez črnogorsko mejo, ne smejo imeti Črnogorci tega za sovražen čin in ne smejo streljati nazaj na turške vojake, kajti če bi to storili, bi turška vlada tudi proti črnogorskim vojakom postopala brezobzirno, za kar vlada ne prevzame nikakoršne odgovornosti. Če je ta vest resnična, mora nastati črnogorsko-turška vojska, ker na tako predzrno izzivanje bi Črnogorci ne mogli ostati dolžni odgovora Turkom — z orožjem.

Začetkom preteklega tedna je streljala turška obmejna straža na črnogorskega obmejnega komisarja, na kar so začeli streljati na obeh straneh. Ob-

ležalo je mnogo mrtvih. Črnogorski kralj in prestolonaslednik sta odpotovali v Podgorico. Vstaja je izbruhnila tudi v Djakovaru v Albaniji in se, kar kor se poroča, že bije hud boj med vstaši in turškim vojaštvom.

Pred nedavnim je Rusija, ki dobro pozna razmere in ve, kaj zna priti, odločno posredovala pri turški vladi, da se ohrani mir. V onih pokrajinh, kjer ima Avstrija še danes svoje pokroviteljstvo na papirju, se gode kaj važne politične reči, za katere se je moral pokroviteljica krščanskega ljudstva teh pokrajin, naša država, dasi zelo nerada, vendar začeti zanimati.

Omenili smo zgoraj, da so se proglašili rodovi katoliških Mirzitov neodvisnim od Turčije. Črnogorski kralj izjavlja naravnost, da bo pričel s Turčijo vojsko in Bolgari tudi že komaj čaka, da preženo Turka iz Evrope. Grki tudi ne misijo biti pri tem brez posla. Črnogorski kralj je tudi rekel, da nosijo odgovornost velevlasti, če izbruhne vojska ter je še pristavlil, da bi takoj udaril, če bi se mogel zanesti na Bolgare in Grke.

Mirziti, ki so se proglašili neodvisnim, so najmočnejši albanski rod s približno 30.000 dušami in prebivajo v severni Albaniji, ob južni črnogorski meji in Jadranskem morju. Ker so pogumni, so si vedno znali ohraniti neko neodvisnost. Z večine so katoliški. Vstaši Mirziti so dobro oboroženi ter imajo celo gorske topove.

Avstrija se je toplo zavzela za Albance kot pokroviteljica alb. katoličanov, ki ne pusti, da bi Turki zatrli albanske robove, temuč hoče, da se jih gospodarsko dvigne, da se Turki spriznjazijo z njimi in tako zavlada v Albaniji mir in red ter opusti sedanja nevzdržljiva politika. Turki radi tega zavzetja naše monarhije za Albance zelo zabavljajo Avstriji, a so s tem zadovoljni Rusi, Nemci in Francozi, ki v svojem časopisu poročajo, da morda celo ni izključen skupen nastop Avstrije in Rusije v obrambo albanskih rodov.

Črnagora je v stiski, ker mora ta revna dežela skrbeti za mnogoštevilne begune, albanske vstaše, ki jih ne more pognati čez mejo naravnost Turkom na muho. Turki hočejo zato kaznovati Črnogoro in so ji postavili ob meji že 60 tisoč mož, ki jih pomnože še na 100.000. Vojska med Turki in Črnogoro torej še ni izključena.

Krmr Milanović.

Prosto po Russellovem romanu

»Krmr Holdsworth«.

(Dalje.)

Pozvonilo je h kosilu. Drugi pomač je prišel na krov, popotniki so šli v dvorano. Nebo je bilo zopet jasno, a

solnce je dobilo nekak voden soj. Milanovič je ogledoval in opazoval na vse strani; kapitan je bil židane volje in se je šalil s tujo ladjo, ki je ob jasnem nebu snela vsa jadra.

»Grem stavit, kolikor kdo hoče, da je kapitan novinec. Sicer ne trdim, da je boječ človek, a vsekakor je preveč previden. Moj prvi kapitan je bil tudi temu podoben; vsak večer ob solnčnem zahodu je prišlo povelje: Vsa jadra skupaj!«

»Brez vsakega vzroka bi tako mogična trijadnica ne bila tako previdna,« je nekam opazno menil general.

»Po svojem lastnem prepričanju morajo seveda imeti kak vzrok,« je odvрnil kapitan. »Pa vendar mi morate priznati, da ta vzrok pač ne more biti to ugodno vreme, ki smo ga imeli celo dopoldne.«

»Veter je jel ponehavati,« je priponmil Milanovič. Iz njegovih oči je sijal precejšen nemir; ozrl se je proti kapitanu, kakor bi ga hotel nekaj vprašati, toda navzočnost popotnikov ga je oviral, da si ni upal pri mizi ugovarjati kapitanovemu naziranju; bal se je namreč, da se utegne vreme v kratkem izpremeniti.

»Ko solnce zaide, bo gotovo postal zopet močnejši,« je odgovoril kapitan. »Gospod Novinšek, dajte kozarec, saj ste vendar popolnoma suhi.«

Polagoma so postali vsi živahni, zabava se je razvijala. Gospa Centič je pripovedovala o neki veselici na deželi, katere se je pred kratkim udeležila; pri tem je najbolj slovesno opisovala svojo obleko, katero je imela takrat; zraven pa je pogosto prosila svojega moža, naj pomaga njenemu slabemu spominu. Najbolj hvaležno jo je kajpada poslušal igralec Albin Višavski. General je pa pripovedoval o svojih resničnih in izmišljenih dogodljajih iz vojaškega življenja, o armadi in o vojskah. Gospa Završnikova je sedela na kapitanovi desnici, poleg nje pa njen sinček; tiho je poslušala, a sama se ni vtikalna v pogovor.

Milanovič je medtem opazoval neprestan nebo in jadra.

General je opisoval pokrajine, mestna in vasi in pri tem slučajno omenil tudi neko malo mestece blizu Podgrada. To je nagnilo Milanoviča, da je pustil opazovanje in začel pazneje poslušati pogovore. V tem mestcu je preživel enega izmed najsrečnejših dni svojega trimesečnega bivanja na deželi. Z Vido se je pripeljal tješnj in tam obedoval v nekem malem hotelu, od koder je bil krasen razgled po okolici.

Spustil se je v pogovor z generalom; medtem sta se pa prepirala kapitan in Albin o neki čisto drugi stvari; Albin je trdil, da so Lahi zelo pohlepni po denarju, da so pa nasprotno zelo redko radodarni in še takrat na nepravem mestu. Pač podpirajo vsakojake neumnosti in brezvsebinske veselice, za pravo umeščnost se jim pa zdi vsak vihar odveč. Kapitan je bil na nekoliko

drugačnih misli. Slednjič sta se ob tako razburila, da je predlagal Novinšek, naj začeta nov pogovor, ki bo lahko zanimal vse občinstvo.

Medtem je postal v dvorani popolnoma temno in strežnik je že pričakoval povelja, naj prizge luči.

Tedaj pa, naenkrat kakor bi trenil, se je razleglo po krovu glasno kričanje; pomorščaki so letali semintja. Ladja se je nagnila na stran — nižje — nižje — in vedno nižje.

Zenske so obupno kričale, tema je postajala vedno večja, krožniki, steklenice, kozarci, žlice, noži: vse je ropotajo popadalo po tleh. Po krovu se je razlegalo od enega konca do drugega vedno bolj divje vpitje. Ob oknih se je čulo, kako čudno je grgrala voda. Oster, modrikast soj je zasvetil zdaj-pazdaj, toda čeprav mu je vselej sledil zamokel grom, se slednji vendor ni slišal vsled silnega, ravnokar nastalega divjajočega viharja.

Kapitan in Milanovič sta tekla po stopnicah na krov. Takoj sta videla, kaj se je bil zgodilo. Nasproten veter je prišel nenadoma in se z vso silo uprl v jadra, ki so bila vsa razpeta.

Tam zadaj pa, odkoder je prišel vihar, ravno na nasprotni strani, odkoder je dopoldne vlekel veter, je bilo nebo popolnoma črno in vse morje zavit v grozno senco. Ladja je bila nagnjena na stran kakih štirideset stopinj.

Vsi so bili zbegani. Zaman so poizkušali odvezati jadra, zakaj tako močno so se držala jambor, da ves trud ni nič pomagal. Vsako delo, ki so se ga lotili pomorščaki, je bilo brezuspešno. Toda najhujše je imelo šele priti. Grozila je še ona grozna črna senca, katero je v malih presledkih prekriževal blisk, in z njo vsa ona mogočna jeza, ki jo je izražala njena divja postava.

»Moj Bog!« je kričal kapitan nad drugim pomagačem, ki je stal poleg njega smrtnobled, kakor okamenel in brez pomoči, »kaj ste naredili?«

Kolo se je pritisnilo trdo h krmilu, ladja pa je štreela nemo kakor hlod proti viharju, jambori so se pripogibali globoko proti vodi.

»Vlecite! za vaše življenje gre, ljudje božji, vlecite!« je kričal kapitan kakor blazen, zakaj mornarji so stali kakor okameneli pri jadrih, vse prestrašeni vsled tako naglega in silnega viharja.

Milanovič, ki je stal sredi zadnjih stopnic, je videl prej kakor kapitan, kaj bo prišlo. »Vsi možje na vetrovno stran!« je zakričal na vse grlo. Več ni mogel povedati, že ni bilo časa. Veliki črn oblak je bil že tu; vsem je zastala sapa: že se jambori ne zlomijo, je ladja izgubljena.

Resk! Les se je razlomil in zdaj so šigale proste vrvi po zraku in raztrgana jadra so divje valovila po vetu. Dva največja jambora sta se pre-

lomila, kakor bi kdo na kolenu prelomil tresko, prvi nekako v sredi, drugi že skoro na krovu. Množica lesa, vrvi in jambor je visela deloma na krovu, večina v vodi in slednji so drgnili ob ladjino steno, kakor bi bila ladja zaleda ob skalo.

Ladja se je dvignila. Iznova je počilo. Križni jambor je odletel čez krov. Le nekaj manjših jader je bilo še na svojem mestu. Veter je pograbil ta jadra, zasukal ladjo ravno vetrnu sproti in podil »Adrijo«, ki je vlekla s seboj polomljene jambore in raztrgana jadra, v temno negotovost.

Ni je večje nesreče, ki more zadeti ladjo na širokem morju, kakor je bila ta, v kateri se je tu nahajala »Adrija«. Morje je postajalo vedno bolj razburjeno, valovi so se dvigali visoko kakor gore, ladja se pa ni mogla dvigati pred njimi. Voda je poplavila po ladji vse, kar ni viselo; nekaj oken se je razbilo; vsa ladja je zadrtela v groznom strahu in negotovem pričakovanju.

A najhujše je bilo še to, da so razlomljeni trami, ki jih je ladja vlekla za seboj, neprestano udarjali ob njene stene. Gromenje teh udarcev in divji vrišč viharjev je moralno tudi najmočnejše srce napolnit z grozo in trepetom.

Križni jambor je sicer še stal; a ker so bili vti njegovi podporniki polomljeni, je nihal semintja kakor jeziček na tehtnici. Poleg tega je odela morje črna noč še z večjo grozo; le v presledkih so jo razsvetljevali bliksi z grozno lučjo kakor v posmeh.

Mornarji in popotniki so strmeli in čakali, kaj bo. Le to jim je bilo jasno: če hočejo ladjo rešiti, je neizogibno potrebno, da jo osvobode, in sicer takoj osvobode težkega lesovja, jader in vrvi, ki so viseli ob njenih straneh in jo takorekoč siloma vlekli v grob morskih valov. Kapitan je tako kričal, da je skoro onemogel; njegovega glasu niso mogli več razumeti. Kakor trombe glas pa je zdaj zadonelo povelje Milanovičeva po krovu:

»Vsi možje! Presekajmo vrvi! — Tesar!«

»Tukaj!« je prišel odgovor z nasprotno strani.

Milanovič je hitel proti glasu, poklical še enkrat in že je stal tesar ob njegovi strani.

»Hitro, hitro! Po sekire, pojdi za menoj!«

Le s težavo sta prebredla jezero, ki je stalo po vsem krovu in se prerila do shrambe orodja. V par trenotkih sta že prišla nazaj s sekiram. Vsak je dobil svojo, tudi tesar in Milanovič in zdaj so začeli tipati po vrveh, na katerih so viseli razlomljeni tramovi in z vso močjo udrihati s sekiram po njih.

To delo jim je dalo zopet moči; sekali so kakor za stavo. Pogumni vzklikli so jih osrečevali. Zdaj jim je še celo blisk koristil v toliko, da so lahko vi-

deli, koliko je že napredovalo njihovo delo. Podporniki so ležali po krovu kakor brvi od ene strani do druge. Na te so se spravili najprej, zakaj ravno ti so bili največja opora grozečim razvalinam. Med delom sta svarila Milanovič in tesar nekatere pomorščake, ki so v svojem pogumu hiteli na nasprotno stran in tam sekali, naj se varujejo in naj rajši pridejo nazaj. Slutila sta namreč popolnoma prav, da, ko bo enkrat posekanih večina podpornikov, bodo ti potegnili za seboj tudi druge. In tako se je tudi zgodilo. Kar naenkrat po močnem udarcu so se odtrgale tudi ostale vrvi in vsa zmešnjava se je pogrenila čez krov. V istem hipu pa se je razlegel tudi krik, ki je šel skozi možeg in kosti in pretresel osrče. Omrežje, ki je bliskovito hitro zdrsnilo čez krov, je potegnilo s seboj tudi nekega moža.

Neposredna nevarnost je bila s tem odstranjena, zakaj zdaj tramovi niso več udarjali ob ladjo; a vendar jih je družila z njenim truplom še cela množica vrvi. Vsak blisk je pokazal še vedno obstoječo nevarnost in brez presledka so se menjavali udarci sekir in divje tuljenje viharjevo.

Naposled je sekira zadnjikrat zapela; zadnja vrv je bila presekana, zadnja vez odstranjena. Kakor v omotici, se je zganilo tramovje na morju in se nekam nevoljno poslovilo od ladje, ki se je tako osvobojena kmalu oddaljila od njega.

»Hura!« je pozdravil Milanovičev glas osvobojenje; moštvo pa je bilo do smrti utrujeno vsled strašnega napora, v ušesih jim je še vedno odmeval smrtni krik ponesrečenega mornarja; zato so le mrzlo in malone malosrčno spremljali Milanovičev ohrabrujoči vzklik.

Voda je vdrla odspredaj v srednje ladjine prostore. Zdaj je bilo najnajnejše opravilo, da so sneli še jadra prav na zadnjem ladjinem pomolu. To je bilo sicer opasno opravilo, toda če se le da še izvršiti, so morali iti brez premisleka in brez obotavljanja na delo. Milanovič je splezal po drogu in klical mornarje, naj mu slede. Kakih šest mož ga je posnemalo, drugi so pa obstali v temi in pričakovali v strašni grozi, da vsak hip zaslisi smrtni krik svojih tovarišev, ki jih bo brezvomno vihar pahnil v morje. Že so jim izginili izpred oči, nič več jih niso mogli videti, le v presledkih je bilo čuti medsebojne vzklike med zamolklimi viharjevimi bobnenjem; razločevati je bilo mogoče le še divje razbijanje belega jadra. Jambor je nihal in pokal, kakor bi moral vsak čas strmoglavit čez krov. Vsa ladja je stokala in na krovu je bilo vse v brezsmotrenem gibanju. Slednjič so plahte prenehale frfotati; posrečilo se jim je, da so jih pritrdili.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Socialnodemokraško in liberalno tolovajstvo v Šiški. V nedeljo je napovedal dr. Šusteršič javen shod pod milim nebom v Šiški, tej socialnodemokratični trdnjavi. Ves rdeči tabor je bil pokonci. Dr. Šusteršič v Šiški zborovati ne sme, to je bila parola. Če pride, ga bodo z vso silo kaznovali za njegovo predzrnost, tako so bahali. A dr. Šusteršič je izjavil, da gre na vsak način na shod, naj bo kar hoče. Pristaši S. L. S. so se zbrali na zborovališču v velikem številu. Liberalci in socialni demokratje pa so prgnali iz cele okolice Ljubljanske, kakor tudi iz Ljubljane celo tolpo pijanih ljudi, ki so hoteli preprečiti, da bi pošteni krščanski volilci ne mogli slišati svojega v boju za ljudske pravice osivelega poslanca. Nastopali so res kakor divjaki in pravi tolovaji. Vrgli so se dejansko na naše somišljenike, jih pretepavali, suvali, trgali obleko itd. Zgornješišenski župan je gledal vse to, a nič ni storil proti temu. Kot glavar občine je mirno dopustil, ko so se godile gorostasne nepostavnosti in pretepi. Ob 4. uri pride dr. Šusteršič in gre naravnost skozi vežo, ki je bila natlačeno polna socialnodemokratičnih in liberalnih tolovajev. Tako so bili osupneni, da se nihče ni drznil dotakniti se načelnika S. L. S. Nato pa se je pravo divjanje šele pričelo. Ko opetovani poziv dr. Šusteršiča na župana in žandarmerijskega stražmeštra, naj naredita red, ni nič pomagal, je dr. Šusteršič poslal dva somišljenika v Ljubljano, da izposlujeva nov orožniški oddelek. Sedaj se je župan Zakotnik ustrašil in razpustil nepostavni socialdemokraški shod, ki so ga hoteli imeti na zborovališču S. L. S. Toda tolovajska množica se ni umaknila, dokler ne prikoraka 15 orožnikov iz Ljubljane. Sedaj je bil v petih minutah narejen red in cela tolovajska polpa razgnana na vse vetrove. Tri posebno divje razgrajače so aretirali in vkljenjene odgnali v zapor. Nato pa se je vršil nemoteno shod S. L. S. in dr. Šusteršič je krasno govoril. Tako je S. L. S. zborovala v Šiški, v osrčju liberalne in rdeče trdnjave. V Šiški se dani ...

Liberalna »Glavna« posojilnica pred porotniki. Pretekli teden se je pričela pred ljužljanskimi porotniki obravnavo o znanem strašnem polomu liberalne »Glavne« posojilnice. Iz vsega se vidi, da so imeli trije člani upravnega sveta 80 odstotkov vloženega denarja izposojenega. Skoraj neverjetno je, kolika je bila nemarnost in brezbriznost tudi ostalih udov račelstva in nadzorništva. Pustili so gospodariti dr. Hudnika in Roglja, kakor se iima je ljubilo,

gospodarstvo se ni nadzorovalo, računi in bilance so se mehanično in takoreč slepo odobravale in podpisavale, o istinitosti navedb dr. Hudnika in Roglja pri priliki sej se ni nihče prepričeval. Umevno je, da je razprava vzbuja velikansko zanimanje. Vsi ljubljanski dnevniški so imeli obširna poročila o razpravah. Zanimanje je bilo zlasti veliko pri malih vložnikih, katerim se je prikrivalo, da je bila posojilnica že več let pasivna in ki so se pri tem, da so plačali svoj dolg, pustili še vjeti, da so podpisali delež, meneč, da s tem podpirajo gospodarsko organizacijo. Na zatožni klopi so sedeli v prvi vrsti: Dr. Matija Hudnik, odvetnik; Leon Rogel, pos. uradnik; Franc Knific, knjigovodja in Fran Jošt; v drugi vrsti: Jožef Maček, posestnik in gostilničar; Josip Turk, posestnik in dež. poslanec; Josip Čad, posestnik v Sp. Rožniku in Anton Putrih, veleposestnik in lesni trgovec v Ljubljani. — V soboto zvečer je bila obravnavna končana in sta bila obsojena dr. Hudnik na tri leta, Jošt pa na dve leti težke in poostrene ječe. Vsi drugi so bili oproščeni.

Krivo dr. Hudnikovo in Joštovo je državni pravnik takole označil: Njegov namen je bil vzdržati svoj ugled na škodo majhnih ljudi. Trière ali širje gospodje so pobrali denar Glavne posojilnice, tisti pa, za katere bi morala Glavna posojilnica delati, delavci in mali obrtniki, ga niso dobili. Jemal je denar delavcev, malih obrtnikov, uradnikov — ali ni to brezvestno, nečuvence? Kako pridejo reveži do tega, da trpe, in očetje, da niti kruha svojim otrokom ne bodo mogli dati; dr. Hudnik naj bi pa brez kazni hodil po zemlji! Njegovo dejanje je hudodelstvo goljufije, ki najde malokje podobno primera. — Zato se je tudi sodba glasila, da se dr. Hudnik Matija spozna krivim pregreška kride in hudodelstva goljufije in se obsodi na tri leta težke ječe, poostrene s postom, temnico in enodnevnim trdim ležiščem vsakega četrta leta. Franc Jošt se spozna krivim hudodelstva napeljevanja k goljufiji in se obsodi na dve leti težke ječe, poostrene s postom, temnico in enodnevnim trdim ležiščem vsakega četrta leta. Dr. Hudnik in Franc Jošt nosita tudi vse pravdne stroške. — Vsi drugi obtoženci se oproste.

O uspešnem delu S. L. S. piše v hrvatskem listu »Dom« hrvatski politik St. Radić ter opozarja hrvaško kmečko ljudstvo na velike pridobitve kranjskega kmeta, odkar se je zedinil v taboru S. L. S. Priporoča svojim ljudem, naj številke o vsotah, ki jih je zadnia leta izdala Kranjska v

kmečko korist, primerjajo z vsotami, ki so jih preje v ta namen izdali liberalci in naj s temi številkami tudi hrvaškemu ljudstvu odpirajo oči, da bo sprevidealo, kako se godi ljudstvu pod liberalno vlado in kako pa pod vlado poštene ljudske stranke.

Letošnja košnja. Ob najlepšem vremenu se je pričela letošnja košnja, ki je obetala biti nenavadno bogata. Trava in detelja je povsodi prav lepo kazala, celo na slabih tleh. Žal pa so zadnje nevihte marsikakemu živinicu uničile nado na dobro košnjo. Bog daj saj v naprej lepo vreme.

Strela je ubila 29. maja 48 letnega posestnika Petriča v Gradiščah, ko je vedril pod nekim hrastom na poti iz Vipave v Gradišče.

Strela je v bližini postaje Podnart 5. junija popoldne udarila v neki hrast, ki ga je popolnoma razbila. Neka komaj 12 korakov oddaljena izletnica je ostala nepoškodovana, a trdi, da je močno smrdelo po žveplu.

Strela ubila žensko. Med nevihto 5. junija je v Ponikvah pri Dobrepoljah udarila strela v ženo Martina Zuka. Bila je takoj mrtva.

Strašna strela na Šmarni gori. V ognju strele so bili božjepotniki, ki so okrog 6. ure zjutraj 9. junija imeli pobožnost na čast sv. Primožu. Med sveto mašo se stemni, da se je videlo le ob svitu oltarnih sveč. Med litanijsami pa začne treskati, da se je vse treslo. Otroci postanejo nemirni, ihtijo, begajo po cerkvi, padajo na tla. Duhovnik brž podeli sv. blagoslov ter hiti v žagrad, da je pripravljen ljudem pomagati. V tem trenotku pa poči s tako silo, da je naenkrat vse po tleh. Omet leti po ljudeh, kakor bi se podirala cerkev. Strelni puš napolni žagrad in cerkev. Med vsemi najbolj kliče pomoči desetletni Anton Pogačar, ki je ves trd in vse kaže, da je dobil hud udarec. Možje bežijo v mežnarjijo. Tu pa ni nič boljše. Strela je hišo preluknjala v treh mestih. Užgallo se vendor ni in človek ni noben mrtev. Križ z jabolkom na kupoli cerkve je nagnilo in po strešni ostočni cevi pri velikih vratih je šla strela v zemljo. Treba na vsak način strelovode preiskati.

Nesreča na kolodvoru državne železnice v Trstu. — Župnika Berlic in Piber ter soproga župana Jana ranjeni. 7. junija zjutraj se berolinski vlak, ki prihaja v Trst ob 8. uri 50 minut, ni dal ustaviti, ko je pridriral v kolodvorsko lopo državne železnice in je zadel ob železni steber, ki se nahaja ob koncu tira. Sunek je bil tako močan, da sta se zlomila odbojnica na lokomotivi in na stebru in je tudi lokomotiva s

prvimi dvemi kolesi skočila s tira. Prva predprežna in tudi druga lokomotiva sta bili precej poškodovani. Vsled silnega sunka je bilo ranjenih 10 do 12 potnikov, a nobeden težko. Najbolj ranjen je bil železniški kontrolor, ki ga je sunek butnil ob steno in se mu je radi tega strgala koža pod očesom. Nesreča je nastala, ker je bil stroj nekaj pokvarjen in zavora ni pravilno funkcirala. Prvi vzrok nesreče je »špar-sistem«. Strojevodja predprežne lokomotive je bil prejšnji dan v službi od 5. zjutraj do 11. zvečer, torej celih 18 ur. In če človek gre ob 11. uri zvečer iz kurilnice domov, pač ni mogoče, da bi morebiti kar na komando zaspal. Zjutraj ob 5. uri pa je dotični strojevodja zopet moral v službo. Torej po 18 urni službi 6 ur jako problematičnega počitka. — Tudi mnogi potniki so poškodovani. Od druge strani se nam poroča: Sunek je bil tako silovit, da so nekateri potniki popadali po tleh, drugi pa odleteli v stene. Nekaj jih je tudi krvavelo. Med potniki sta bila tudi duhovna svetnika J. Berlic in poslanec J. Piber, prvi je dobil poškodbo na glavi, drugi na obeh rokah. Žena gosp. Župana Jana iz Gorij je ranjena na levem kolenu.

Velik primanjkljaj pri poletu zrakoplovca Lettisa. V Ljubljano je prišel skazovat se na binkoštne praznike neki zrakoplovec Lettis. Nekateri Ljubljanci so bili tako navdušeni zanj, da so sestavili za to priliko posebni prireditelski odbor, ki je imel za prireditev 4000 K stroškov. Prodalo se je pa v obeh dneh vstopnic za pičilih 700 kron. Lettis, ki je dobil za obo dneva 500 K, je pravzaprav Ljubljancane le pošteno potegnil. Dvignil se je enkrat komaj za en meter visoko, le velika ljudska nevolja ga je spravila še nekoliko više. Ljudstvo je vznevoljeno odhajalo.

Žvepljanje trt. Proti plesnobi je treba trte vsako leto vsaj trikrat, po potrebi tudi večkrat poprašiti s prav fino zmletim žveplom. Žveplati se mora ob tihem, vročem in solnčnem vremenu in tako, da se žveplo prav na fino razpršuje. Za to je treba imeti dobre žvepljalnike, ki se lahko naročajo potom Gospodarske zveze v Ljubljani.

Birmanih je bilo letos v ljubljanskih stolnici o Birkoštih, v nedeljo dopoldne 1158, popoldne 988; v ponedeljek 394; skupaj 2450.

Mašniško posvečenje je prejel v knezoškoški kapeli Fr. Gerard Korp, o. Cist. iz Zatičine.

Razpust občinskega odbora. V Spodnji Šiški pri Ljubljani je deželna vlada vsled odstopa večine odbornikov in virilistov sporazumno z deželnim odborom razpustila občinski zastop in imenovala gerenta.

Občina Preserje ne pride pod vrhniško sodišče in se ne izloči iz sodnega okraja Ljubljana. Justično ministrstvo je obvestilo o tem deželni odbor in deželno vlado.

Občinski odbori po novem volilnem redu so izvoljeni v Dragi pri Višnji go-

ri, Kranjski gori, Idriji, na Blokah in Ježici; razun Idrije je povsod velika večina S. L. S. Na Blokah so liberalci delali na vse kriplje, a zaman je bil ves trud. Kakor na Ježici, je tudi tu S. L. S. zmagala z velikansko večino.

Za most v Havptmanceah je dovolil deželni odbor prispevek ene tretjine zgradbenih stroškov.

Potrjeni skepi deželnega zbora vojvodine Kranjske. Cesar je potrdil sklep kranjskega deželnega zbora z dne 18. februarja 1911, ki dovoljuje občini Vrhniki pobirati leta 1911. 12% doklado, občini Čelje, okraj Postojna, 17% doklado.

Razstava živine živinorejskih zadrug. Pričetkom maja je bila v Škofji Loki razstava živine živinorejskih zadrug iz Stare Loke, Selc, Sore in Šmartna. Živine se je prignal 163 glav. Ljudstvo je bilo več tisoč. Vse premije so znašale 1140 K. Deželna vlada je izposlovala pri državi podporo 1000 K.

Novačenje v Škofji Loki. Pri novačenju v Škofji Loki za škofjeloški okraj so potrdili dne 1. junija med 112 mladeniči 25, dne 2. junija med 104 25 in dne 3. junija med 104 26 mladeničev.

Iz Žužemberka. Dne 30. maja je bil za načelnika okrajnega cestnega odbora v Žužemberku voljen deželni poslanec in župan gosp. Ivan Vehovec, za namestnika pa g. Jakob Dereani.

Kolera v Trstu. Na ladji »Saksonia« se je pripeljalo 5. t. m. zvečer iz New Yorka 427 oseb nazaj iz Amerike. Med njimi se je nahajal na znakih kolere oboleli Sandor Bernis, ki je umrl. Bolan je bil 30 ur. Bakteriologična preiskava je dognala, da je umrl Bernis na azijski koleri. Parnik Saksonia je v kvaranteni. Tržaški mestni fizik javlja, da mu je iz privatnega vira znano, da je bilo v Benetkah 23 slučajev kolere. Pojavlja se pa v Trstu še neka druga bolezen akutna gastro-enteritis, ki se radi raznih podobnosti s pravo kolero (griže in bruhanja) imenuje tudi »cholera nostras« nasproti »cholera asiatica«, pravi koleri. Ta je zelo običajna poleti in zlasti nevarna zato, ker strašljivci pri njej takoj mislijo na prvo kolero. Tak slučaj se je pripeljal v ljudskem prenočišču v ulici Pondares. Zbolel je 22 letni prodajč Ivan Caffieri, ki je bil radi previdnosti prepeljan v bolnišnico pri Sv. Mariji Magdaleni v Trstu.

Poroča. Poročil se je g. Josip Maccarol, učitelj v Tomačevici na Krasu z gospodično Minko Hribarjevo. — Na Mirni pa se je poročil gospod nadučitelj Matej Jenko z gospodično učiteljico Ludmilo Mazgon.

Umrla je v Božjakovu pri Metliki učiteljica in ravnateljica Amalija Koncilija, roj. Bauer, stara 52 let.

Sameumor poslovodje. 6. junija je odšel iz trgovine tvrdke Souvan v Ljubljani poslovodja tvrdke Ferdinand Souvan gosp. Franc Urek, ne da bi se vedelo kam. Potem so pa poročali iz Kranja, da se je gosp. Urek v Kranju obesil. Denarja je imel pri sebi le 16 vi-

narjev. Gosp. Urek je že dalje časa trpel na živčni bolezni.

Konkurz se je otvoril nad premoženjem trgovca Franc Demšarja v Idriji. Ta Demšar je, kakor se splošno govori, na maškeradni veselici v čitalnici predstavljal nedavno zasmehljivo kapucinarja in razdeljeval pisane opomine: delajte pokoro! Sedaj je napovedal konkurs in bode moral še revnejše kot reven kapucin z malho po svetu.

Podkovska šola v Ljubljani. Novi šolski tečaj na podkovski šoli v Ljubljani že prične 1. julija 1911. Učenci se ob enem uče tudi ogledovanja živine in mesa. Prošnje naj se pošljejo do 15. junija t. l. ravnateljstvu podkovske šole v Ljubljani; priloži naj se prošnjam: 1. rojstni in krstni list; 2. domovinski list; 3. šolsko spričevalo; 4. učno spričevalo v dokaz, da se je izučil podkovska pri kakem kovaškem mojstru; 5. župnikovo ali županovo spričevalo o lepem vedenju. Ubožnim učencem je mogoče podeliti po 160 K podpore; ti morajo prošnjam priložiti še 6. ubožni list in 7. potrdilo, da je bil prosilec že dve leti za kovaškega pomočnika. Šola traja do konca decembra 1911. Pouk je brezplačen, učenci pa morajo skrbeti za hrano in učne knjige. Stanovanje imajo v šolskem poslopju. Zglase naj se vsaj dva dni pred pričetkom tečaja v šoli, Poljanska cesta 57 v Ljubljani.

Poročilo Rafaelove družbe. — **Ne v Ameriku!** Vedni opomini raznih izseljeniških listov v Ameriki vendar le vplivajo nekoliko na naše ljudstvo, da se ne seli tako trumoma v Ameriko, kakor bi se sicer. Tudi za ženske bi bilo bolje, da ostanejo doma in ne potujejo sedaj v tem času. Sorodniki pišejo in vabijo, bodisi svoje žene, sestre, brate ali tudi znance v času, ko je še marsikje dober zasluzek, ko pa pridejo vabljenici v Ameriko, se večkrat prijeti, da najdejo sorodnike v Ameriki brez dela ter v velikem pomanjkanju. V Ameriki še ni končana gospodarska kriza. Mnoge tovarne in rudniki so zaprti, a delavci so brez dela in tudi brez zasluzka. Marsikje tudi že stavkajo dolge mesece. Pomisliti je treba, kakšna beda nastane lahko v takem slučaju, ko prejšnji izseljenci sami nimajo zasluzka in potem dobe še gosta v hišo. Tudi če imajo kaj prihranjenega denarja, jim lahko hitro poide in tako pridejo v največjo stisko. Izseljencem toplo priporočamo, naj ne misljijo na potovanje v Ameriko, dokler se razmere popolnoma ne izboljšajo.

Novo železniško postajališče. Iz Sevnice se nam poroča: Te dni je bil na Blanci komisjski ogled zaradi ustanovitve postajališča na Blanci, na katerem se je enoglasno sklenilo, da se postajališče napravi v hiši g. H. Likarja na Blanci. Zastopane so bile kranjske občine Sv. Duh, Studenec, Raka in štajerski občini Blanca in Brezje. Z delom se bode pričelo takoj, ko bodo načrt izdelani.

Ij Blagoslovljene zastave šentperškega prosvetnega društva je bila

pretečeno nedeljo dostojava slavnost, ki je po svoji prisrčnosti in lepi udeležbi globoko uplivala. Nasprotniki so pisali, da bo to "demonstracija", pa smo jim zopet dokazali, da naše množice znajo mnogo dostojejše nastopati, kot pa tisti, ki so poizkušali hujskati po "Narodu". Nastopilo je za domžalsko godbo, ki je pokazala znaten napredok, do 200 Orlov, ljubljanska in okoličanska naša društva so prišla z zastavami, posebno so se odlikovale društvenice v pestrih narodnih nošah. V Ljubljani že dolgo ni bilo tako lepe in dobro uspele slavnosti.

Novomašniki. Slediči slovenski bogoslovci iz goriškega semeniča bodo letos posvečeni: Za goriško nadškofijo četrtoletniki: Bele Vencel iz Oseka, Doktorič David iz Našice (Slovunija), Kodrič Ivan z Brji (pri Rihembergu), Pahor France iz Novela, Pišot Ivan iz Sela, Rustja Andrej iz Skrilj. Nadalje tretjeletnik g. Alojzij Filipič iz Ravnice. — Za tržaško škofijo četrtoletnika gg. Andrej Naršnik iz Brezovice (Kranjsko) in Oskar Pahor iz Kojskega.

Gorenjske novice

g Na Limbarsko goro! V nedeljo po končanih državnozborskih volitvah, dne 18. junija, bo na Limbarski gori verkveno opravilo. Po deseti maši pa sklicuje Kmečka zveza političen shod, ki bodo na njem govorili posestnik Poznič, načelnik Orlov Urbanija in poslanec dr. Krek. Može in mladeniči iz telega kamniškega okraja se vabijo, naj se udeleže te znamenite in pomembne manifestacije.

g Moravče. Liberalna agitacija za volitve. Vse Moravče so polne plakatov za Tavčarja, rdečih in belih, majhnih in velikih, ki oznanjajo, da je to edini, ki more rešiti naš okraj. Toda mi. Dan volitve bo pokazal, da ne maramo ne za Tavčarja, ne za Tomana. — To manova posojilnica. Liberalci se bahajo, da so od nekod dobili 80 tisoč krov; zato hitite vsi, ki že mesec hodite po denar in ga še niste prejeli. Ne udajte se, ampak zahtevajte svoj denar. — Finančna straža se je v tekočem mesecu naselila v liberalnem Zadružnem domu. To je uspeh Tomanova prošenj. Ljudje, vi pa sodite, če je to delo za ljudstvo, s katerim se Tomam toliko ponaša.

g Iz Tržiča. Liberalna hranilnica v Tržiču (pri Slugi) je bila v zvezi s polomljeno »Glavno«. Kakor je razvidno iz obtožnice, ima tržiška hranilnica od »Glavne« še terjati 6217 K 79 vin. In to je načelnik Rihard Mally pri porotni obravnavi sam priznal. Tako je sedaj stvar prišla v javnost, dasi so pred kratkim naši liberalci tajili, da bi bila kakša žlahta med njimi in »Glavno«. Ko je namreč po zimi neki Tržičan to trdil, so ga resnicoljubni liberalci takoj pri-

jeli za vrat in ga tirali pred sodišče, češ, da je lagal. Pri poravnani so zahtevali od njega, naj plača neko gotovo vsoto v dobre namene; in sedaj? Resnica se je izkazala, liberalci pa pokazali, koliko jim je verjeti. — V Lomu je umrl v špitalu Marko Kocjančič, bivši vojak Radeckijev, ki je vedel marsikaj pripovedovati o vojskah, ki jih je bil s Clementezarji.

g Železniki. (Vabilo.) V nedeljo dne 18. junija priredi naša Marijina družba veselico s petjem in igro. Igra se vesela igra »Svojeglavna Minka«. Vsem prijateljem in znancem kličemo: Da se gotovo vidimo dne 18. t. m. ob pol 4. uri popoldne v Železnikih! Volilni boj je končan. Potrebni smo oddiha. Pridite se oddahniti k nam. Na zdar!

g Virmaše pri Stari Loki. Dne 7. t. m. popoldne je zakuril v domači šupi 5letni sin M. Triler. Ker je pa v šupi strelja, se je ista vnela in je prav pošteno začelo goreti proti strehi s slamo kriti. Zapazila je prva hči soseda, videč dim, ki se je valil iz šupe. Začela je klicati na pomoč, na kar so prihiteli ljudje in z naporom se jim je vseeno posrečilo vdušiti ogenj v zadnjem trenutku. Ravno isti dan je vlekkel močan veter proti drugim hišam, in ako bi se ne bilo posrečilo vdušiti ognja, bi bilo danes lahko polovico vasi v pepelu. — Le še bolj je treba paziti na žveplenke, ki se zdijo otrokom tako lepe. Jako praktično bi tudi bilo, ako bi vodstvo šol posvetilo par minut časa za inšpekcijsko žepov učencev v gotovih časih. Nekateri imajo posebno veselje požigati v gozdu steljo in zažigati vsak šop trave. Marsikateri si kupi, če ima krajcar, žveplen, mesto peresa. Naj bi se kaznoval strogo, pri komur bi našli žveplenke. Skrivajte žveplenke, pazite na otroke! Ravno danes, ko pišem te vrste, je strela vdaria v Pungrt v skedenj posestnika Jenka, ki je pogorel. Skozi okno pa mi donaša veter glasove farnih zvonov, ki pojejo smrtno pesem umrlemu posestniku in vinskemu trgovcu, p. d. Grogovcu iz papirnice, ki ga izročajo v narocje matere zemlje.

g Šmartno ob Savi. Majnika meseca pri križevi procesiji nismo več videli banderja iti procesiji naproti. Prav je to, ker je križeva procesija spokorna, bandera so pa primerna le pri poveličevalnih procesijah. Prav je pa tudi, ker ni bilo treba nekaterim nositi banderjevih »štang« po različnih travnikih, kakor lansko leto. — Tudi šmarnice smo imeli cel mesec. Včasih jih je bral kak fant, litanije pa je pel mežnar. Ampak nam to ni všeč, da bi tisti fant, ki v cerkvi bere šmarnice, zunaj cerkve na vasi pa pel kvante. Tudi to nam ni všeč, da bi mežnar pel v cerkvi litanje, ponoc pa po vasi s fanti prepel kvante. — Izobraževalno društvo za Šentpetersko Posavje je na varnem. Misli so naši prijatelji, da se nam bodo smejal in nam razbili. Delali so pa res na vse pretege zoper društvo. Najprej so porezali Janezu Zupanu na vrtu vrhove mlademu drevju. Ko so pipce po-

skrili, so pa vpili: društveniki so to naredili. Potem so pa šli in pokazali, da ljubijo »malarje«. Dvakrat so namazali društvenikom hiše s črnilom. Radovedni smo, ali je Kovačeva Urša znanega fantka samo nahujskala, ali mu je tudi »tinto« plačala. Potem so nekemu liberalcu hišo namazali. In nabil je na pomazano hišo plakate, na katerih je zvráčal to lumaprijo zopet na društvenike. Pa vse ni nič pomagalo. Nazadnje so pa še poskrbeli, da je bilo društvu odpovedano stanovanje, češ, sedaj ste pa pri koncu. Pa smo dejali: Prmejšen Matiček, ne boš. In smo dobili stanovanje, kjer se bomo lepo razvijali naprej. Smarčani! Če imate pamet, spremite se! Tisti, ki je vas nahujskal in zanesel liberalno, sedaj pa socialno demokrško ljuliko, ne bo dolgo pri vas. On sam vidi, da je na napačni poti, in zato se trudi, kako bi prišel proč iz Šmartna. — Šentpeterska hranilnica in posojilnica naznanja, da ima od nedelje sv. Trojice naprej, t. j. od 11. junija dalje, uradne ure vsak dan od 8. zjutraj do 12. opoldne. Obrestuje po 4 in pol odstotka. Prostore ima pri Podboju nasproti cerkvi.

g Z Bleda. Nad vse sijajno se je izvršila na praznik Vnebohoda seja velikega odbora Zveze Orlov. Zastopanih je bilo 72 telovadnih društev po 150 telovadcih, izmed katerih jih je bilo 110 v uniformi. Splošno so hvalili ljudje njihovo lepo in mirno obnašanje; čutili smo vsi dobro, da slovenski fantje dobivajo ravno v svojih telovadnih društvih poleg telesne tudi veliko dušne izobrazbe, ki jim je za poznejše življene kot gospodarjem nujno potrebna. — Blagosloviljenje gasilnega doma na Rečici se je vršilo na binkoštni ponedeljek. Obširneje še poročamo. — Grad z jezerom je kupil, kakor se govorí, neki Prus z Nemškega. Menda dobičkov ne bo delal. — Rikli proda svoja kopališča akcijski družbi, v kateri se med drugimi nahajata tudi sedanji zdravnik v kopališčih dr. Eder in Rikli sam. — Letos se ceste malo pozno posipajo, kar pa se mora opravičiti, ker se je šele sedaj izvršila volitev načelnika cestnega odbora. — Kakor smo čuli, hoče okrajni glavar postaviti tarife za voznače na jezeru. Ne vemo, če ravno blejski, oziroma mlinski voznači tako potrebujejo tarife, gotovo jo pa potrebuje neki Jak. Kunčič, po domače Šuštarjev s Sela, ki zahteva naravnost neverjetno visoke cene za prevažanje. Tuji se kar zgrajajo. Tako ni čuda, da se povsod govorí o odiranju. Tak človek naredi sila škode tujskemu prometu, pa tudi dobremu imenu blejskih voznačev. — Sladki Davorin Vrinšek je oddal svoje prostore celo za socialdemokratičen shod. Da pa socialni demokrati zabavljajo samo proti veri in kmetu, to je splošno znano. Socialni demokratje so bili za to, da se je odprla meja živini iz južnih dežel, da naš kmet ne more živine spraviti v dobro kupčijo in da se je zanesla kuga med živino, kar je povzročilo v Avstriji 200 milijonov kron škode. In

shode teh kmetom skrajno sovražnih ljudi trpi Vrinšek v svoji gostilni in celo sam plakate nabija, na drugi strani pa ga je sama prijaznost do kmetov. Že ve, zakaj.

g V Logu pri Boh. Bistrici je dne 30. maja umrla zvesta Marijina hči Lučija Žvab, kateri so njene tovarišice napravile prelep pogreb.

g Tržički delavci in delavke napravijo namesto v nedeljo pred praznikom sv. Petra in Pavla romanje k Sv. Valentinu v prijazno vas Ovsije pri Podnartu letos nedeljo pozneje, to je dne 2. julija, in sicer zjutraj k šesti maši.

g Iz Stare Luke. V nedeljo, 2. t. m., smo imeli predavanje o zadružništvu. Predaval je gospod F. Finžgar, župnik iz Sore, o živinoreji, katere zadruga se je ustanovila pretečeno zimo. Njegove besede so bile resnične in poučne za vsakega živinorejca. Dal Bog, da bi tudi ostale vsem poslušalcem v spominu. G. načelniku živinorejske zadruge Matevtru Trilerju pa kličemo: naj večkrat priredi takata predavanja, mi jih bomo z veseljem hodili poslušati. Možem živinorejem starološke okolice pa kličemo: naj prav v obilnem številu pristopajo k tako prepotrebni zadruži; kdor se zapiše, se ne bo kesal, vstopnina je samo 1 K, delež je pa 10 K, katere zadružnik dobi nazaj, ako od zadruge odstopi. — Pretečeni teden so v farni cerkvi obrnili vse štiri zvonove; leta 1883 so bili novi, ki tehtajo 4852 kg. Delo sta izvršila povoljno dva domača delavca.

g Iz Loma nad Tržičem. V nedeljo dne 18. t. m. bode imel c. kr. okrajni višji živinozdravnik iz Kranja živinozdravniško predavanje v hiši Janeza Megliča, po domače Končarja. — Dne 9. t. m. je umrl v tukajšnji sirotišnici Radecijev veteran Marko Kocijančič v starosti 88 let. — Dne 24. maja t. l. smo imeli volitev občinskega odbora po novem občinskem volilnem redu; ker ni vsem vse prav, je zoper to volitev, oziroma volilno komisijo vložen priziv.

g Predoslje pri Kranju. Binkoštno nedeljo smo imeli pri nas shod. Obiskal nas je deželni poslanec Demšar. Njegova kandidatura je bila soglasno sprejeta. — Prihodnji mesec imamo občinske volitve. Imenik volilcev je na razpolago pri županu. Pravijo, da je v njem precej nedostatkov. Naj se popravi. Mi pa še pripomnimo, da bomo kot en mož stopili na volišče za moža naše stranke. Radovedni smo, kako bodo stopili na dan tisti, ki so celo leto borbali in z »Jutrom« v roki dokazovali, da je edina rešitev pri liberalcih. — »Jutro«, ta najpodlejši slovenski list, je zelo priljubljen Pavovčemu očetu. Ali so Pavovčev oče še cerkveni ključar?

Primskovo. Dobro bi bilo, da se za prihodnje občinske volitve pripravimo, da pošljemo v ta važni gospodarski zastop može, o katerih vemo prvič, da so vneti pristaši ljudske stranke, drugič pa, da bodo za naše vasi, ki leže na meji občine, tudi nekaj storili. Opreni pa

moramo biti pred tisto klico, ki je vedno pri vsakih volitvah delala zgago s širokimi ustmi, polnimi laži in zabavljanja. Več o tem prihodnjič.

g Z Bleda. Gasilska slavnost na Rečici se je izvršila binkoštni ponedeljek zelo sijajno. Pribitela so na Rečico bratska društva z Bleda, Gorjan, Zasipa, Boh. Bele, Ribnega, Jesenic, Begunj in Blejske Dobrave. Blagosloviljenje novega gasilnega doma je izvršil ob navzočnosti velikega števila gasilcev in druge množice g. svetnik Oblak ob asistenci g. kaplana. Kratek, a zelo primeren nagovor g. svetnika je povzdignil slovesnost. Po blagosloviljenju se je vršila tombola v prid gasilnega društva. Obžalujemo, da se je ista vršila v gostilni Vrinškovi, ki je imel ravno teden preje socialne demokrate v svoji zaščiti. Ni se čuditi, da se značajni gorjanski gasilci ravno zato niso hoteli udeležiti tombole in da tudi marsik domačin ni šel bližu — radi Vrinška. Upamo, da bo gasilni odbor, v katerem so sicer sami značajni rečiški možje, prihodnjič drugače ukrenil.

g Iz Gorj. Volilni shod se je vršil v nedeljo ob 3. uri v dvorani ob obilni udeležbi. Dvorana je bila do zadnjega kotička polna; žal, da je premajhna za take shode. Mnogi niso mogli vanjo. — Shod je sklical domači župnik — poslaneč gospod Piber. Na njegov predlog je bil izvoljen soglasno predsednikom župan Jak. Jan in zapisnikarjem Jak. Polda. Prvi je govoril gospod kandidat Josip Pogačnik. V jedrnatih besedah je izborno naslikal lažliberalno in socialdemokratično stranko. Par domačih, po socialnodemokratični surovosti znanih petelinčkov je skušalo ugovarjati. Seveda so jih ti preslepljeni morali precej preslišati. — Za njim je govoril poslanec Piber. Opisal je delovanje socialne demokracije, njih nauke, zlasti je ožigosal slepo drvenje socijev za kapitalisti, kojim robotuje z delom in omamlijenim razumom. Pojasnil jim je tudi vzrok draginje in militarizma. Prepričati ali poučiti socialnega demokrata in pa zamorca umivati je pač vseeno. Prav pa je, da so prišli na shod ti ljudje, jih vsaj poznamo. Pošteni Gorjanci, od teh zaslepljenih in zagrizenih ljudi proč! — Izleta v Ljubljano pod vodstvom učiteljskega osobja in č. g. kaplana se bode naša šolska mladina še dolgo spominjala. Ogledali so si muzej, grad, sploh vse zanimivosti ljubljanske. Najbolj so šolarjem ugajali črnormeni Sudanci, ki so se takrat v Ljubljani kazali. — Hranilnica in posojilnica v Gorjah izkazuje računski zaključek za 16. upravno leto. Napreduje izborni. Dejarni promet znaša v minolem letu 455.945 K 30 h. Deležev ima 1384. Hranilne vloge znašajo 417.950 K 38 h, posojila 370.849 K 43 h. Rezervni zaklad 24.253 K 19 h. Na občnem zboru je bil namestu zaslужnega umrlega Jak. Žurner izvoljen predsednikom marljivi sedanj odbornik g. Jan. Poklukar; v odbor pa sedanj župnik J. Piber, ki je

obljubil, da bo drage volje sodeloval in vodil posojilnico. — Nova cerkev. Prostovoljni darovi za popravo, oziroma prenovljenje župne cerkve kaj pridno naraščajo. Plačali smo že načrt v znesku 920 K, pa imamo še nad 3000 K načrtenega denarja. Načrt je izvršil znan arhitekt Jakobsch v Ljubljani. Cerkev bo krasna. Čim preje bomo mogli, bomo začeli s popravo. Potreba je nujna. Župljani, držite besedo in prispevajte po svojih močeh.

g S Šentpeterskega Posavja. Zavolj Orlov se je nekdo v »Jutru« repenčil nad našim č. g. župnikom. Orli so namreč naredili veliko soboto častno stražo pri božjem grobu in šli potem tudi za procesijo, kar je popolnoma lepo in prav. Veliki teden se pa pobira v cerkvah za varuhu ali stražnike božjega groba. In prišel je nekdo in pisal v »Jutru«, da je g. župnik Pavlič označil pobiranje teh doneskov za Orle in je potem med Orle razdelil nabранo vsoto. Prave tepe mora imeti »Jutro« za svoje dopisnike, ker mislijo, da so varuhu božjega groba Orli. Ti nevedneži niti ne sanjajo o tem, da so varuh božjega groba frančiškani v Jeruzalemu, ki imajo ta častni naslov že od nekdaj. Za te varuhe očete frančiškane v Jeruzalemu se nabirajo doneski veliki teden, in sicer v vseh cerkvah, ne samo pri sv. Petru. Orli so pa častno stražo prevzeli, ker hočejo Bogu izkazati dolžno čast. Tudi Sokolom bomo prepustili to lepo službo, če pridejo stražit pred sv. Rešnje Telo. No, pa menda ne bo treba. Take odlične službe jim smrde. — V Šentpeterski cerkvi opazujemo že dolgo časa, da so se izvršile različne olepšave in poprave. V zadnjem času so posebno pozornost vzbudile spovednice in klopi. Za spovednice smo pred par leti prispevali tudi mi farani zunaj mesta. Spovednice morajo vsakemu dopasti in lahko rečemo, da nikjer na Kranjskem niso tako lepe. Najnovejše so pa klopi. Všeč so nam. Ustregel nam je gospod župnik, ker jih je več kakor preje (na vsaki strani sta dve dolgi več) in pa ker so zanaprej na moški strani klopi le za moške. Prav posebno je pa gospod ustregel, ker ni prodal nobene klopi, ampak je pustil vse proste. Prav tako. Sedeli bomo lahko tudi revni, ne pa samo bogati. Gospod župnik je pokazal pravega demokratičnega duha.

g Koprivnik v Bohinju. Pred kratkim, dne 21. maja je v našem izobraževalnem društvu predaval č. g. Kogovšek, srenjski kaplan o Sveti deželi. Zanimivo predavanje je trpel skoro dve uri. Udeležba je bila zelo obilna. Nazadnje je gospod razdelil vsem poslušalcem lepe spominki iz Sveti dežele. Bodil mu tu izrečena prisrčna zahvala. — Cesta. Že leta in leta se trudimo, da bi dobili pošteno cesto, prošnja gre za prošnjo, pa povsod naletimo na zamašena ušesa. Vedno se nam obeta, da se bo v doglednem času pričelo z delom, a naš kolovoz je od Jezeke do Gorjuš še vedno enako razdra-

pan in razkovan, ne tako kakor je bil, ampak stokrat slabši. Nimamo prodajalne, zvoziti je treba ves živež, razun krompirja, ovsa, rži in ječmena z Boh. Bistrica ali pa iz Srednje vasi, pa daj — pripelji kaj, ker čez 150 kg po tej strmini ne moreš pripeljati. Občina Srednja vas je že 5000 K nabrala za cesto, ravno toliko je pripravljen dati cestni odbor, nekaj pa mora tudi dežela in država, saj gradi tudi drugje, kjer je manj ljudi — nas je 700 — in manj potrebe, ceste. — Čarovnija. Silno imeniten obisk smo imeli tu gori, prav, pristno čarovnico iz Koroškega, ki je tu in na Gorjušah pretečeni teden zdravila ljudi, še bolj gotovo pa tudi — žepe. Smejati bi se morali tej neumnosti, pa se ni mogoče, ker je baje jeseni en tak čarovnik zdravil in zagovarjal, oblečen v mašno obleko, s prižganima svečama pred razpelom. Ali bi ne bilo dobro, da bi orožništvo tem sleparškim »oprnikom« stopilo na prste? Prosimo!

g Iz tihega Loma. V sredo pred Vnebohodom smo imeli občinske volitve. Vršile so se po novem volivnem redu, zato ni čuda, da so se glasovi za posamne može silno cepili. Udeležba je bila zelo obilna. Iz prvega razreda jih je prišlo volit od 28 volivcev 25. Izvoljeni so bili: dr. baron Karol Born, ki se je z Dunaja pripeljal volit, Anton Godnov, Valentin Markun in Andrej Primožič. V drugem razredu jih je prišlo izmed 60 volivcev 48 na volišče. Izvoljeni so bili: Ignacij Meglič (dosedanji župan), Franc Godnov, Janez Meglič in Jožef Meglič. V tretjem razredu je bilo 182 volivcev, volilo jih je 119 te-le može: Sonbichler Franc, Jernej Meglič, Andrej Meglič in Jožef Perne. Razun dveh zastopnikov graščine Bornove, barona samega in njegovega oskrbnika, ki sta Nemca, so vsi drugi zanesljivi pristaši S. L. S. — Na nedeljo, 21. m. m. se nas je več Lomljanoval udeležilo volivnega shoda, ki ga je priredil v Tržiču dosedanji naš poslanec g. Pogačnik s Podnarta. Njegovo poročilo smo sprejeli z odobravanjem na znanje in sklenili ga 13. junija zopet voliti.

g Ponesrečil se je dne 23. t. m. Ig. Kert, posestnik na Gor. Savi pri Kranju, odbornik za kranjski cestni okraj. Peljal je voz desk iz Kranja, na savskem mostu se mu je konj splašil, ker je pridirjal za njim tovorni avtomobil. Padel je pod voz tako nesrečno, da ste šli obe kolesi voza čezenj. Sreča je, da ni dobil notranjih poškodb. Upati je, da bo kmalu ozdravel. Splošno se toži, da je novi most čez Savo preozek. Težko se ogneta dva voza in bati se je, da se bodo nesrečne ponavljale.

g Hraše pri Lescah. Po kratki dobi svojega obstoja je priredila knjižnica S. D. Z. v Hrašah že drugo prireditev. Dekleta so igrale svojo igro in fantje svojo. Obema gre čast. Priredili so vse sami brez tujega režiserja. Na roko jim je šel zlasti g. Kunstelj (Jerne). On si je pričobil toliko zaslug za knjižnico in

za našo stvar, da ga pisarjenje nasprotnih listov niti oddaleč ne more očrneti. On se kaj malo briga za nasprotnike in gre svojo pot. Tudi odbor knjižnice izpoljuje vestno svojo nalogo in se ne briga za govorjenje in pisarjenje majhnih, preziranja vrednih ljudi. Moško nastopanje, samozavest, da se gre za dobro stvar, to je, kar mu daje ugled. Le še se postavite. Le ven na delo, za ljudsko izobrazbo. Ljudstvo vam bo hvaležno! Vsem, ki podpirajo dobro stvar pa: Bog Vas živi!

g Ribno pri Bledu. V okrajni cestni odbor na Bledu so izvoljeni sledeči gg.: dr. Janko Benedik, kot načelnik; J. Markeš, kot podnačelnik, Jan. Burja, Gabrijel Ferjan, Jakob Jan, Franc Rus, Franc Arh, Franc Korošec in I. Peternel kot odborniki. Razen enega liberalca so vsi drugi pristaši S. L. S. Od novega odbora pričakujemo vestnega in pravičnega delovanja, česar smo pri starem liberalnem močno pogrešali. Za Ribno, ki je samostojna župnija ter ima lepo logo in še lepo okolico, je imel stari odbor zavezane oči. Domače in tuje občinstvo se zgraza, ker mora po kozjih stezah hoditi v Ribno.

Dolenjske novice

d Osilnica. Od nas se malo novic pošilja v širni svet. Vsekako pa moramo poročati par novosti zadnjih čini. Volilni čas nas je nekoliko zganil k par sestankom, ki bi naj zanesli k nam malo več živahnosti. Pretekli teden smo v fari imeli kar štiri shode. Naša župnija je namreč zelo obširna, zato je bilo treba na več krajih, da se je več mož pritegnilo. V imenu zadržanega g. Jakliča je poročal kaplan g. K. Škulj na vseh štirih shodih. Prvi je bil 7. t. m. dopoldne v Bosljivi Loki, kjer nam je gosp. govornik v poljudnem govoru orisal delo naših poslancev v državnem in deželnem zboru. Kljub delavniku je bilo navzočih mnogo mož-volilcev. Po govoru smo se pogovorili nekaj več za Bosljivane važnih in potrebnih stvari. — Isti dan na večer je bil pa sestanek volilcev v Osilnici sami pri g. županu. V tri ure trajajočem govoru je g. Škulj pobil tista večna predbacivanja naših nasprotnikov, — brez katerih tudi naša fara ni — no, pa je le par malopomembnih »premodrih« političnih učenjakov, ki hočejo omajati zaupanje do S. L. S. — češ, kaj so storili poslanci. Par ugovorov je govornik kaj spremeno porabil, da je pokazal nasprotnike S. L. S. kot nasprotne tudi ljudskim koristim. Navzoči somišljeniki so soglasno in z navdušenjem pritrjevali izvajanjem g. govornika. Nasprotniki so se po par odgovorih strnili z našimi in odobravali veliko delo S. L. S. Na željo navzočih posestnikov je g. Škulj še poročal o živinorejski zadruži, katero se

je takoj po govoru poročevalca sklenilo za našo občino ustanoviti. Udeležba je bila najboljša. Shod je napravil najlepši vtis. — Dne 8. t. m. dopoldne je bil shod v Čačiču pred cerkvijo. Po pozdrovalnosti vrlega g. Petra Poja se je zbral kaj lepo število mož. Popoldne pa je bil shod v Papežih za gornji del fare. Na obeh se je izrazil zaupnica poslancem Slov. Lj. Str. in na vseh štirih so se volilci izjavili za kandidata Jakliča. Govori g. Škulja niso imeli agitacijske vsebine, marveč le jasen račun o delu S. L. S., obenem pa tudi pouk in spodbudo, da skušajmo se i pri nas dvigniti zlasti na gospodarskem polju. Pri nas je res tako, da tarnamo, češ, nič se nam ne pomore, a glavna krivda je v nas samih, ker sami se v marsičem nočemo zdramiti. Upajmo, da vtis govorov ostane trajen, potem bo gotovo tudi v naši dolini se začelo veselo gibanje samopomoči, zlasti na gospodarskem polju kot tudi v izobrazbi; no in potem je nada, da prineseš pogostneje in kaj veselih novic tudi iz Osilnice, dragi »Domoljub«.

d Ustanovitev k. s. izobraževalnega društva na Lokvici pri Metliki je bila minolo nedeljo ob veliki udeležbi in živahnem zanimanju zbranega občinstva. Po otvoritvenem govoru župana Mihelčiča, ki je oče novega društva, je stolni vikar iz Ljubljane Luka Smolnikar razložil pozornim poslušalcem in poslušalkam pomen in korist izobraževalnih društev in izrazil svoje veselje, da hoče tudi Belokrajina slediti drugim pokrajinam slovenske domovine na polju ljudske izobrazbe. Nato je imel shod profesor E. Jarc, ki je ljudem pokazal delo S. L. S. in vso škodljivost liberalcev. Videlo se je, kako je kandidat ljudem govoril iz srca, kar se bo na dan volitve najbolj jasno pokazalo. Končno sta deželní poslanec Matjašič in vrlji posestnik iz Radovice Cesar v lepih besedah navduševala zbrano občinstvo, prvi za živahno udeležbo pri volitvi, drugi za izobraževalno delo v naših društvih. Ta shod, na katerem je poleg domačinov bilo navzočih tudi veliko ljudi iz Suhorja in drugih krajev ter poleg mil. metliškega protištuda več drugih odličnih gospodov, bo ostal vsem udeležencem v najboljšem spominu. Sedaj pa, Belokrajina, gani se! Za Lokvico naj se uvrste vse druge belokrajinske občine in ustanove izobraževalna društva v prospahi in povzdigo lepe Belokrajine!

d V Mačkovecu pri Žužemberku je smrtna kosa pobrala vneto družabnico Marijine družbe Marijo Mirtič po dolgi in mučni bolezni. — Žužemberško izobraževalno društvo vrlo deluje. Zadnji prirejeni dve igri sta prav dobro izpadli in v občo zadovoljnost. Le čvrsto naprej!

d Sava. »Slovenski Dom« priobčil je dopis s Save pri Litiji, v katerem lažnjivi dopisnik pravi, da je »klerikalnemu kandidatu lahko žal, da ni imel preteklo nedeljo pri nas napovedanega volilnega shoda. Naš fajmošter si je dal prejšnjo nedeljo na prižnici več opraviti z agitacijo za prav obilno udeležbo na tem shodu (»vsi pridite

katerim vam je za Boga, za Marijo, za nebesa!», kakor največji praznik za besedo božjo. «Toda tisto nedeljo gosp. župnik sploh ni pridigoval, ampak g. Kalan. Kdor dokaže z verodostojnimi pričami, da je savski župnik sploh že kedaj v šestih letih agitiral za kak volilni shod ali volitev s prej navedenimi besedami: »vsi pridite, katerim vam je za Boga, za Marijo, za nebesa!», dobi za svojo trditev 200 K, katere lahko plača potem za most čez Savo, ki se po njegovem mnenju ne bo gradil po prizadevanju vrlega našega deželnega in državnega poslanca.

d Iz vaških Kanderš. Umrl je nagle smrti tukajšnji posestnik, zelo priljubljen in izvrsten gospodar v stari kandriški graščini, Valentin Vidrgar, dne 3. maja. Bil je v resnici dober mož, poznan daleč naokrog, zelo usmiljenega srca do bližnjega, zlasti do revežev. Zato ga bodo ti težko pogrešali. Dosegel je starost 63 let in zapušča žaluočo vdovo Karolino, eno hčerko in pet odraslih sinov, širje so v Ameriki. Slovesen pogreb z mnogobrojnim spremstvom je pričal, kako zelo težka nam je bila ločitev od ljubljenega našega očeta za vselej. Počivaj, zlata duša, v miru tam gori na Vaškem pokopališču, dokler se zopet ne združimo v večnem raju, kjer ne bo več ne ločitve, ne solz, ne bolečin.

d Iz Prežganja pri Litiji. Dne 28. maja po popoldanski službi božji, se je tukaj ustanovil samostojni telovadni odsek Orlov, pristopilo je takoj lepo število 37 članov. K ustanovitvi je prišlo iz bližnjega Smartna deset Orlov v uniformah pod vodstvom Franceta Krische, kaplana v Šmartnem. Ustanovni shod je bil v šoli, kjer je gospod kaplan označil namen in pomen orlovske organizacije, namreč duševna in telesna izobrazba s posebnim ozirom za Prežganje. To je najvišji Orel na Dolenskem; nadalje prebere in razloži poslovnik. Domači župnik pozdravi shod, priporoča vztrajnost in pogum, daje nasvete, kako bi si Orel duševno in telesno opomogel. Sedaj nima še drugega kakor dobro voljo in navdušnost, sčasoma se bo vse preskrbelo. Ljudi je vse polno gledalo in z zanimanjem opazovalo Orle, ki so telovadili in trobentali. Največ zasluge ima, da se je Orel tukaj ustanovil, županov sin Josip Gale, ki je nagovarjal in hodril svoje tovariše. Ravno tako veliko zaslugo ima tudi domači organist Vinko Jovan, ki je zbiral krog sebe fante, jih uril v petju, da ima sedaj močan pevski zbor in tudi drugače navdušenje. Hvala obema za trud, posebno pa šmartinskim Orlom, ki so prihiteli na ustanovni shod. 12 se jih je oglasilo, da si takoj nabavijo kroje. Dobra volja, vztrajnost, pogum in fantovska zavest bo vse premagala.

g Sv. Gregor. Predstava žaloigre »Junaška deklica« se je za naše izobraževalno društvo prav častno izvršila. Prireditev je počastilo petero sosednjih

gg. duhovnikov in mnogo gostov iz Lašč, Ribnice, Sodražice in Vel. Poljan, za kar se jim prisrčno zahvaljujemo. — Ker kroži po naši okolici, zlasti od naših nasprotnikov grda laž, da so nekateri naši Orli v neki bližnji vasi ponoči razgrajali, šipe pobijali in drugo škodo napravljali, pozivlja podpisani vste tiste, kateri o tem govoré, naj stvar do kažejo, ako ne — jih imenujem podlažnike in obrekovalce. Ako bi se o tej reči še nadalje govorilo, se bode proti vsaki osebi sodnijsko postopalo. — Anton Oblak.

večnosti, to je nebesa. Pamet mu pravi, če tu tako garam in trpim, potem pa poginem kakor brezpametna živina, sem jaz na slabšem, kakor moja goved. Ta sicer tudi trpi, a se ne zaveda in nima nobenega poželjenja po večnosti in boljšem življenju. — Tudi bero v »Domoljubu«, kako se godi nižemu ljudstvu tam, kjer vladajo svobodomisinci in demokrati. Na Francoskem že več kot deset let vladajo neomejeno ti ljudje, a kaj so storili za ljudstvo? Cerkevno premoženje so pograbili in razdelili med se, država ima celo škodo od tega, ker je morala komisarje sama plačati, cerkev so spremenili v magacine, a zbornica se le posvetuje, kako bi cerkev zaslužnila, ne pa kako bi kaj pametnega v ljudsko korist sklenila. Zato pa se polnijo ječe z mladimi hudodelniki in ljudstvo vzdihiuje pod bremen in se punta. Tam vidimo sad socialnodemokratične vlade.

n Hrenovice. V nedeljo dne 18. t. m. priredi naše izobraževalno društvo predstavo s petjem in tamburanjem. Igrala se bo dr. Krekova igra »Tri sestre«. Vstopnina znaša: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 v, stojišče 40 v. — Kobilni udeležbi vabi odbor.

n Iz Borovnice. Pri občinskih volitvah v Borovnici je zmagala S. L. S. v vseh treh razredih. Za župana je izvoljen gosp. Anton Cerk, po domače gojenji Cerk, za podžupana pa gosp. Ivan Turšič, Draški Smola, oba izvrstna moža.

n Studeno pri Postojni. V zadnjem času smo obhajali sveti misijon. Vodili so ga č. gg. misijonarji iz družbe sv. Vincencija, in sicer gg. V. Eržen, Klančnik in Plantarič. S svojimi krasnimi govorji so kar vlekli v cerkev. Vdeležba je bila ogromna. Obhajanih je bilo do 2400, kar je za našo župnijo zelo veliko. Dolg čas nam je bilo po tako lepi misijonski pobožnosti. Upati je obilnega sadu. Naj izginejo iz naše župnije proti-verski časniki in naj se poživi versko življenje kot pomladansko cvetje! Bog povrni vsem p. n. misijonarjem njih obilen trud. Ohranimo vas vedno v dobrem spominu. — V Strmci zidamo novo kapelo na čast sv. Antonu Padovanskemu. Kdaj bo končana, že naznanimo tudi daljnim dobrotnikom, da se lahko udeležijo blagoslova.

n Iz Spodnje Idrije. V Gorenji Kanomlji in po Krnicah pobirajo za spomenik na grob njih učitelja Jožefa Mohoriča. Več družin je dalo že lepe darove, posebno družina Jurija Gnejzda se je odlikovala, ki je dala 10 krov. Poleg te so se tudi druge družine oglašile z lepimi darovi kakor Močnikova, Likerjeva, Vinčeveva, Košenirjeva, Smolinova in še druge z manjšimi darovi. Upamo, da se bo že kaj nabralo za spomenik prvega kanomelskega učitelja tudi po Krnicah! — Marijina družba je imela na Vnebohod svojo veselico. Dve igri ste se igrali: »Julka gre na tuje« in »Marijin otrok«. Lepo se je igralo in pelo. Marijina družba vedno

bolj napreduje in si pridobiva zaupanja. To se je videlo na obilni udeležbi domačega in idrijskega ljudstva. Pohvale predvsem zasluži marljiva in smeta prednica družbe, Tončka.

n Izpod Nanosa. Na Vel. Ubeljskem je dovoljeno, da se povija enorazrednica v dvorazrednico. Vrše se razprave o novi stavbi šole. — Na Razdrtem se imajo prav prijetno, zlasti v hiši kjer je pošta. Tu se kaj rado pleše. Ne vemo, če je oblasti kaj znano o tem. — Še hujše je pa na Malem Ubeljskem, kjer se je menda ples in godbo vzel kar v zakup. Pa ne bo šlo več dolgo tako naprej. Če se ne zmenijo za red poklicani, se bo ubrala druga pot. — Po Brdih in Stranah se govorji o raznih vrăzah in »šlogaricah«. Žalostno za dvajseto stoletje, upamo pa, da se temu kmalu pride do živega. — V Podhruševju pa je doma mož — ne, fantič mlad, ki si zadnji čas teden za tednom pridobiva novih zmag. Po zaslugi ljudskih poslancev je prišel do volivne pravice. In ta dični fantič je bil edini, kojemu imenik ni bil všeč. Ker mu prav posebno gori srce za duhovščino, si je zopet enkrat privočil kaplanov. Da je treba ta junaški čin ovekovečiti, priča zmagovaljive, ki se mu pojde v »Slovenskem Domu«, kot volilnemu upravičencu, četudi še ni dolgo, kar je še imel domovinsko pravico tam v neodrešeni polentarski Italiji. Torej še pred kratkim tuje v državi. Bo pač treba opozoriti ljudstvo na to hišo, v kateri so na razpolago kar vsi mogoči protiverski časopisi. Drugo zmago pa si je priboril ta naddebudni fant s tem, ko se je pomeril z zanim »Kvasom«, ki je moral naslednji dan po dogodku hoditi z obvezano glavo. Tudi junaški čin. — Pred volitvami smo. Naš kandidat in bodoči državni poslanec je znani, čislani in mnogozaslužni dr. Ignacij Žitnik. Mnogo je že dosegel v državnem zboru, zato mu pa tudi zaupamo in ga bomo z veseljem volili dne 13. junija. — Naši liberalci ga tudi navadno hvalijo in pravijo, da bodo njega vedno volili. To pa govore le takrat, kadar ni volitev, da bi od njega kaj sfehtarili. No, sedaj se pa že čuje, da bodo oddali prazne glasovnice. Mi pa pravimo, da bodo vsi volili svojega kandidata, ki pa niti kraja ne pozna prav. Naj le ostanejo pri njem. Zato pa, kar pravi liberalec je larifari, verjeti mu nikari. Po zadnjem dogovoru S. L. S. pa nihče od nje ničesar ne dobi, kdor drži z gnilim liberalizmom. Kdor je pošten bo volil gospoda dr. Žitnika.

Dobre knjige

KATOLIŠKA BUKVARNA

v Ljubljani

Priporoča za sv. birmme in kanonične vizitacije našim cerkvenim zborom sledče skladbe:

Foerster Anton: **Ecce sacerdos magnus** za štirglasni mešani zbor in or-

gle. Op. 33. Part. in štiri glasovi 1 K 60 h, posamezni glasovi po 18 h.

Mihelčič Alojzij: **Ecce sacerdos magnus** za štirglasni moški zbor. Op. 3. Part. 80 h.

Hladnik Ignacij: **Ecce sacerdos magnus** za mešan zbor, orgle in orkester. Op. 37. Part. 1 K.

Foerster Anton: **Ecce sacerdos magnus** za štirglasni mešani zbor in orgle. Op. 69. Part. 40 h.

Kimovec Franc: **Ecce sacerdos magnus** za štirglasni moški zbor. Part. 40 h.

Za praznik presv. Srca Jezusovega:

Kimovec Franc: **Srce Jezusovo vse hvale najbolj vredno.** 21 pesmi na čast presv. Srcu Jezusovemu. Part. 2 K 40 h, glasovi po 50 h.

Grum Anton: **Deset obhajilnih napevov in dva Srca Jezusovega.** Part. 1 K.

Sattner P. Hugolin: **Slava Jezusu,** pesmi na čast božjemu Zveličarju. Part. 3 K, glasovi po 25 h.

Hribar P. Angelik: **Obhajilne pesmi.** Part. in štiri glasovi 3 K 60 h, posamezni glasovi po 40 h.

Foerster Anton: **Litanije presv. Srca Jezusovega** za moški, ženski ali mešani zbor. Part. 40 h.

Foerster Anton: **Cantica sacra.** I. del. Drugi popravljeni natis za štirglasni moški ali ženski zbor. Part. 2 K 40 h.

Hribar P. Angelik - Premrl Stanko: **Slava Brezmadežni.** Novi popravljeni natis. Mehko vezan 1 K 40 h, v platno vezan izvod 1 K 80 h. Obsega več napevov Srca Jezusovega kakor tudi odpevanj pri litanijah Srca Jezusovega.

Grum Anton: **Cerkvena pesmarica** za Marijine družbe za štirglasni moški ali ženski zbor. 2 K.

Vse te navedene kakor tudi druge skladbe se dobivajo in naročajo v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Za čas birmovanj in kanoničnih vizitacij priporoča »Katoliška Bukvarna v Ljubljani« castitim župnim uradom nabavo kanontabel pod celoloidom, ki so se skazale zelo praktične. Prirejene so tako, da se ne dajo zviti, pač pa se lahko poljubno snažijo in umivajo. Ker so brez okvirjev, so zelo lahke in praktične ter napravijo brez primerno boljši vtis nego stare v okvirjih in so tudi bolj priporočljive. Dobe se v različnih velikostih; posebno priporočamo sledeče: Št. 12.006, velikost $37\frac{1}{2}$, 25 cm, 7 K 80 v, št. 11.609, velikost $39\frac{1}{2}$, $21\frac{1}{2}$ cm, 8 K 40 v, št. 410, velikost 38, 27 cm, 9 K, št. 12.015, velikost 31, 23 cm, 9 K 80 v, št. 404, velikost 38, 24 cm, 10 K, št. 12.012, velikost $38\frac{1}{2}$, $26\frac{1}{2}$ cm, 12 K, št. 12.014, velikost $37\frac{1}{2}$, 28 cm, 13 K, št. 429, velikost $44\frac{1}{2}$, 28 cm, 15 K. Cene se razumejo za celo garnituro, ki spada na en oltar.

Najboljša in najsigurnejsa prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hrailne vloge in jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Za kratek čas

Rešitev ugank ali zastavic.

Piramidna zastavica
(Pyramidenrätsel.)

A	A	A								
A	A	C	C	D						
E	F	G	G	I	I	J				
J	K	L	N	N	N	O	O	O		
O	O	P	P	R	R	R	S	S	T	U

Prečne vrste pomenijo besede:

1. Glasnik.
2. Nasprotje večnosti.
3. Slovenski rodoljub.
4. Slovenski trg.
5. Zensko krstno ime.
6. Kakšen ima biti Slovenec.

Srednja navpičnica, če je čitaš od zgornjega navzdol, naznači ime egiptovskega kralja.

Uganka.

a				a
a	a	a	b	d
d				e
g	g	i	i	j
l				l
n	o	o	o	o
p				r
s	s	t	t	u
v				z

V zgornjem vzorcu uredi tako črke, da v tistih 4 lojtrnih špriklah nastanejo besede s spomenom, naznačenim po strani.

Skrivalnica.

Kje je jezdec?

Laxigen

Idealno odvajalno sredstvo
v obliku sadežnih tablet, zanesljivo milega učinka.
Izvirna škatlja (20 kosov) K 1-30. Dobivajo
se v lekarnah ali pri glavni zalogi C. Brady,
Dunaj I., Fleischmarkt 2, 2077

Opozarjam na oglas tvrdke H. Suttner v Ljubljani, Mestni trg in Sv. Petra cesta 8, ki ima res pripravna birmanska darila.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, dne 7. junija: 60, 41, 2, 3, 86.
Dunaj, dne 10. junija: 89, 14, 74, 88, 61.
Gradec, dne 10. junija: 17, 78, 51, 73, 62.

Avtomobil povozila lokomotiva. V Vay-Ujhelyju je 6. t. mes. povozila lokomotiva avtomobil, v katerem se je peljal neki ameriški tvorničar z nekim učiteljem. Učitelj je mrtev, tvorničar nevarno, šofer lahko ranjen.

Stavka šoferjev v Parizu. Stavka šoferjev avtomobilnih drošk v Parizu je skoro popolna. Na severnih tramvajskih progah se promet deloma vzdržuje. Shrambe vozov straži vojaštvo, vozove pa, ki vzdržujejo promet, spremljajo policaji.

Dobro računale !

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu

"Pravega :Francka: s kavnim mlinčkom" iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega :Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

1585

Narav, nakup. Ustanovlj. 1870.

Vse obstoi, v kakovosti in izborni izvršitvi strela.

nedosežne lovske puške

kot: samokrene, streljivo in predmete za lovec po brez konkurenčnih mizkih cenah dobavlja

tovarna lovske puške: ANTON SORIA, Barovič (Koroško).

Vse vrste popravila točno in poscemi. Ceniki zaston. Dolgo jamstvo. 1885

Perutmina! Rakil! Maslo!

se poljija povod franko po vzjetju: 1. 1911 mlada perutmina, se jameči da pride vse živo, 6 do 8 debel velik, kokoši za peč ali 4-5 vel debel, rac ali 1 vel, debela gos z raco K 7—; rakil se jameči, da pride živo: 80—100 namiznih rakov K 65, 60—70 vel. rakov K 850; 40—50 najboljših rakov K 10-30; kravje mleko — naravno maslo 5 kg zabol K 10—; malinovec 4 literska skatija K 470, 1739.

B. Kaphan, Buczac.

Leposlovní mesečník

„Dom in Svet“stane za celo leto
K 10— Naroča se v
Ljubljani.**Volneno blago**

in kambrick za iznoske oblike dobiti najmanje iz Jugoslav. raspisujte nizec
L. STEMECHI v Celju.
Vzoreci zaston.

Naznanilo.

1868

Oddaja košnje

na graščini GOLNIK pri Kranju
se vrši v nedeljo popoldne ob 1. uri
na javni dražbi.

Patniki v Ameriko.
Kateri kolijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona na Sklepeta.
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20,
Kolodvorska Pojasnila dojo se brezplačno.

**Izvir zdravja so brezalkoholne
šumeče limonade**

ki se napravijo z

Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni

iz malin, citron, jagod, črešnji, diščed jagod, ki se prodajajo kot pastilje po 2 in 4 vinarje v patient. vrečicah po 2 in 5 vin.

Vsakoletna poraba 80 milijonov kosov

Edina izdelovalnica: 1164
Prva češka akcijska družba za oriental. sladorne in čokoladne izdelke. Kralj. Vinogradi proj. A. MARŠNER.
Zaloga: Dunaj, XI., Theobaldgasse 4.

Krasna domačija

je naprodaj na Koroškem v Žihpolju (Maria-Rein) 25 minut od kolo-dvora, 15 minut od farne cerkve in sole. Zemljišče meri na 64 hektarjev, vse arondirano. Lepi travniki in zaraščeni gozdi. Redi se lahko do 20 krav in 20 prašičev.

Proda se s živino in orodjem, ali pa samo zemljišče in poslopja.

Poslopja so v dobrem stanju in zelo prostorna. Posestvo se eventuelno tudi zamenja. Več se izve pri A. Majdiču v Kranju. 1785

Imate li

kedaj tako ugodno priliko? Kje še, kot pri meni, dobiti 40 metr. sortiranih ostankov med istimi:

Delen zelo moderni vzorci za damske obleke in bluze. Ang. e. fir okusni vzorci za srajce, bluze itd. Kanafas živahne barve za postelne prekvipe. Oksford za moške srajce za usklajano vporabo, zelo močan. Platno belo izborna kakovost. Pepita bl. go za obleke in bluze. Modrikast blago za kuhiške predpasmike in obleke za doma; za samo

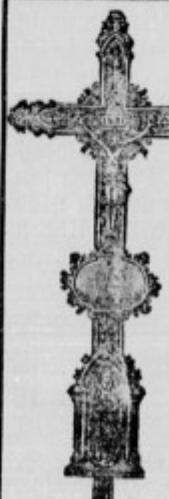
17 - K?

Vsi ostanki popolnoma brez napake in zajemčeno prisimo hrbnavni. Dolgost ostankov 3-10 metrov. Nikak riziko. Naročite takoj! Dalje 40 metr. finega platna za životlin in posteljnino perilo za K 19-50. Rjane brez siva, zajemčeno platno, nedosežna dobra kakovost 150 cm široke, 220 cm dolge, komad K 2-65. Najmanj se odda 6 kosov. Razpoložljiva se po povzetju!

Tkalnica Julij Kantor, Baby pri Hachodu (Češko).

Mladeniči

ki čutijo v sebi poklic za misijonarje v srednji Afriki, pred vsem oni, ki so dovršili najmanj 6 gimnazijskih razredov, pa tudi neučeni, zlasti rokodelci, se pod ugodnimi pogoji sprejmejo v: „Missionshaus“ in Mühlau bei Brixen, Tirol. — Natančnejša pojasnila istotam; dopisuje se tudi slovensko.

Trgovina železnine**Štefan Nagy**

Ljubljana, Uodnikov trg 5

iproporoča svojo veliko in bogato zaledo železa, železnine, Štedilnikov, vseh vrst delov za vodnjake, nagrobnih krijev pristno pozlačenih.

Portland-cementa, poljskega mavca, štukatur, žične mreže in mnogo drugega.

1733

Kaj = naj kupujemo?

Morda se bo temu ali onemu to vprašanje zdele malo čudno ali pa kar naravnost smešno. Kaj naj kupujemo? Pa vendor ni odgovor na to vprašanje tako enostaven in kratek, kakor bi si morda ta ali oni mislili. Pa da bo vprašanje vsem bolj jasno, ga zastavimo malo drugače: kakšno mora biti blago, ki ga kupujemo? Kajneda, zdaj je pa že jasneje. Vsak bo takoj odgovoril na to vprašanje: blago mora biti dobro. Ampak če pa vprašamo, katero blago je dobro, nam bo pa morda zopet ta ali oni ostal odgovora dolžan. Zato ne bomo več povpraševali, ampak bomo kar sami povedali kako in kaj. Dobro je tisto blago, ki najbolje izpoljuje svoj namen. Tako n.pr. je najboljša tista cikorija, ki napravi najboljšo kavo. Kajti cikorija ali kavina primes je zato, da izboljša kavi okus. Kava sama za-se nima namreč nič kaj dobrega okusa, in marsikomu polegtega sama še škoduje. Zato je že stara navada, da se kavi prideva cikorija ali kavina primes, ki naj izboljša okus kavi in odstrani one pogubne učinke, ki jih ima kava samaposebi. In to stori v najpopolnejši meri ravno **Kolinska kavina primes v korist obmejnem Slovencem!** Ona je predvsem tako izdatna, kakor nobena druga cikorija. Dočim se mora kake druge cikorije pridejati zelo mnogo, zadostuje že veliko manjši del Kolinske kavine primesi v korist obmejnem

Slovencem, da doseže že veliko ugodnejši učinek. Zato smemo po pravici trditi, da da je Kolinska kavina primes v korist obmejnem Slovencem tudi najcenejše blago te vrste. Kolinska kavina primes v korist obmejnem Slovencem pa daje kavi tudi izborn okus, lepo barvo in prijeten vonj in je v tem oziru nobena druga cikorija ne dosega, kaj šele, da bi jo nadkriljevala! Lepa barva, prijeten vonj in dober okus so pa ravno tri poglavitne lastnosti, ki jih po vsej pravici od dobre kave zahtevamo. V najpopolnejši meri daje te lastnosti kavi ravno Kolinska kavina primes v korist obmejnem Slovencem. Saj ni treba, da bi vse to kar tako slepo verjeli! Lahko se o tem na čisto lahek način prepričati: če še niste tega storili, pa kupito enkrat škatljico Kolinske kavine primesi in pridenite te primesi kavi. In videli boste, da je vse to resnica. Tisti, ki so Kolinsko kavino primes v korist obmejnem Slovencem že kdaj poizkusili, bodo gotovo resničnost vsega tega potrdili. Pa še ena stvar je, ki dela Kolinsko kavino primes tako prikupljivo slovenskim gospodinjam. To je pred vsem ta okolnost, da je Kolinska kavina primes pristno domače blago, in še več — da Kolinska tovarna, ki izdeluje to kavino primes, daje vsakoletnje redne prispevke **»Slovenski Straži« za obmejne Slovence**, kar se itak že iz njene imena da sklepati. Govoriti o pomenu naše **»Slovenske Straže«** bi bilo pač popolnoma odveč. **»Slovensko Stražo«** pozna danes pri nas že vsakdo. Vsakdo ve, da **»Slovenska Straža«** vrši važno narodno delo: delo za obmejne Slovence. In pomen takega dela je tudi vsekemu znan. Obmejni Slovenci so v nevar-

nosti, da jih zalije valovje tujstva. Ko bi se to zgodilo, bi seveda tujstvo ne počivalo, temveč bi planilo na nas, ki vsaj za sedaj še nimamo neposredne nevarnosti, da bi se potujčili. Obvarovati obmejne Slovence, da se ne potujčijo, to je edini namen **»Slovenske Straže«**. Da pa more **»Slovenska Straža«** uspešno vršiti ta svoj namen, potrebuje denarja in zopet denarja. To je samoobsebi razumljivo. Mi Slovenci pa nismo bogat narod in ne moremo veliko žrtvovati. Nekaj pa vendorje lahko storimo: lahko kupujemo blago, ki je naprodaj v korist **»Slovenski Straži«**. In to je predvsem **Kolinska kavina primes v korist obmejnem Slovencem.** To se pravi: kdor kupuje Kolinsko kavino primes v korist obmejnem Slovencem, ta s tem daje obenem tudi — ne da bi kupoval dražje blago — mal prispevek **»Slovenski Straži«** za njeno delo v korist obmejnem Slovencem. — Iz vsega je torej razvidno, da je najboljša cikorija Kolinska kavina primes v korist obmejnem Slovencem. Ona je izvrstno blago, ki se z njim nobeno drugo te vrste ne more meriti, je edino domače blago te vrste in je naprodaj v korist obmejnem Slovencem, česar tudi ne more nobeno drugo blago te vrste o sebi trditi. Vzrokov je torej na vseh straneh dovolj, da se vse slovenske gospodinje oprimejo Kolinske kavine primes v korist obmejnem Slovencem. S tem koristijo sebi, ker kupujejo dobro blago, vrše pa tudi narodno delo, ker s tem podpirajo **»Slovensko Stražo«** v njem delu za obmejne Slovence. Torej, slovenske gospodinje: kupujte samo pristno domačo Kolinsko kavino primes v korist obmejnem Slovencem!

Romij suknene stroke

v govoru in pismu zmožen slovenščine in nemščine, se sprejme pri neki razpošiljalni sukni. Prednost imajo taki, ki imajo veselje do potovanja. **Lastnorčno pisane ponudbe** t zahlebo plače naj se pošljajo pod: „Tuchversandt 3244c“ na anončno pisarno M. Dukes Nachf., Dunaj I/1. 1869

Uradne ure od 8. rana do 7. ure zvečer	
Ustřední banka českých sporitelen	Podružnica v TRSTU
Ostřed. banka říšských hranic.	piazza del Ponterosse 2.
Vloge na knjižice:	Premijne vloge:
4 1/4 %	4 3/4 %
Vloge v tekočem računu in vloge fikne najugodnejše.	
Bančno trgovanje vseh vrst.	135 - 52 - 1
Oddelek za vadite in kavice.	
Dopolnila: 1.250.000.000	
Dopolnila: 1.250.000.000	
Uradne ure od 8. rana do 7. ure zvečer.	

Poslovodja se išče za kovaško obrt, ki bi bil zmožen voditi obrt. Ponudbe naj se pošljajo na upravn. „Domoljuba“ pod šifro „500“.

1710 Zajamčeno pristno najboljšo francoško ali takozvano japonsko semensko ajdo popolnoma sveže in čisto blago oddaja Viljem STEINHERZ, Ljubljana, Mathia-nova hiša, Dunajska cesta. (1746)

Serravalo^{vo}

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Družbeno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepa živce, zboljša kri in je rekonvalešcentom in malokravnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovan.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

==== Spretna moč ==== za pisarno in potovanje

se takoj sprejme za neko večjo tovarniško podjetje. Zahteve: Kristjan, star 24—28 let, neoženjen, zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi in imeti mora dobro trgovsko izobrazbo. Ponudbe naj se pošljajo pod šifro: **»Bureau & Reise 2000«** na anončno pisarno **Henrik Schalek**, Dunaj I. Wollzeile štev. 11. 1858 2

Pijte samo „Tolstovrško slatino“¹⁴⁷⁸

Kaj je „Brikettid“-luč?

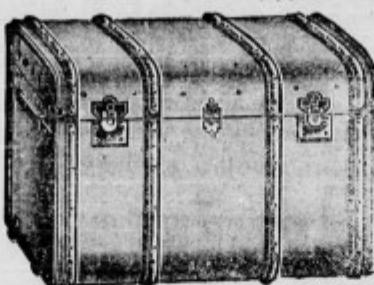
BRIKETTID-luč je najprimernejša razsvetljava za stanovanja, vile, gostilne in hotele. BRIKETTID-luč je lepa, prijetna in svetla luč s svetlobno močjo 40–150 sveč za 1 plamen ter se lahko uvede zaradi svoje polne varnosti v vsako sobo oz. stanovanje. BRIKETTID-luč je cena in tako krasna ter pod zelo ugodnimi pogoji na obroke plačljiva. Ceniki in razkazovanje zastonji po generalnem zastopstvu **Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor.** - Telefon: Pesnica 181.

Posebno pripravna za skriptikone i. kinematografe. Zastopniki se iščejo.

1620

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kisla voda. Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Winkler-jevi kovčegi iz bičja, potni kovčegi in torbe.

3320

zeleni kovčegi,
zeleni kovčegi,
kovčegi za čevile
in kleboke, torbe
iz usnja, kovčegi
i. torbe priprava
za potov, potreb-
stva ali brezje.

Jos. Winklera sin
spec. za kovčego

Dunaj L.
Himmelfortg. 7.
Telefon 8207
Nastr. oslik. za-
stonj in franko.
Neprekasno! Za-
kupno zajamčeno
Tetna poštovanja.

Mrzlica

(Heufieber). - Do 72% popolnega vspeha se je po statističnih poizvedbah zveze proti mrzlici doseglo z dra. Ritserta »Rhinoculinom«.

1635

Tuba K 3-20. Dobiva se v lekarnah. Literaturo pošilja zastonj Stara c. in kr. vojna lekarna, Dunaj, Stefanspl. 8.

„Andropogon“

je najboljše, vsa pričakovanja prekašujoče sredstvo za rast las, katero nikakosleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabranjuje izpadanje las in odstrani prahaje. — Znacilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, karor tudi brade in imajo novo zrasli lasje pri osivelitih zopet svojo nekdano naravnino barvo. Cenih steklenice 3 krone. — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Preprodajalci popust.

Glavna zaloga in razpošiljatev pri g.

Vaso Petričiča nasl. v Ljubljani.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy in A. Kanc v Ljubljani, lekarna »pri zlatem jelenu«, in Ant. Adamic v Kranju, lekarna pri »Angelju« v Novem mestu in Ivan Omerzu v Zagorju ob Savi. 3264

Najcenejša in najhitrejša vožnja

Ameriko

je s cesarskimi brzoparniki

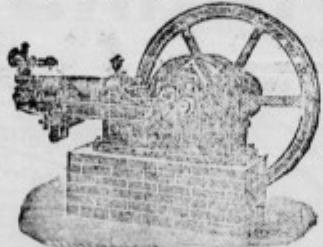
„Kronprinzessin Cecilie“
„Kaiser Wilhelm II.“ — „Kronprinz Wilhelm“
400 „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Podrobna pojasnila in potrebnii pouk da vsakomur

EDWARD TAVCAR, Ljubljana

Kolodverska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pri-

fiskom in za surou olje

od 16 HP naprej; 4 do 5 vin.
pri mojih petrolinskih motorjih
in petrolinskih lokomobilah, delje
2–10 HP tudi stojče motorje

Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI

Dunaj III., Paulusgasse 1.

Na tisoče motorjev v obratu.
Cenovnik gratis. Ugodni plačilni
pogoji. V zalogi tudi že rabljeni
petrolinovi motorji.

594 tam najdete

zelo veliko izber blaga vsake vrste,
pošteni ugodne cene ter prijazno in
zanesljivo dobro posrežbo.

Prva produktivna zadruga

Izdelovalnica cerkvenih umetnih reči
pri Sv. Ulrichu, Gröden, Tirolsko

(reg. zadr. z om. jam.)

ni nikak prekupni zavod, ampak ob-
stoji iz lastnih izdelovateljev in se pre-
čast duhovščini toplo priporoča pri
potrebi oltarjev, prižnio, križevih po-
totov, božjih grobov, kipov itd. itd.

Pojasnila dajo:

1390

c. kr. obrtno pospeševalni urad, Dunaj,
slav. obrtno-pospešev. zavod trg. zbornice, Bozen,
c. kr. obrtna šola za risanje in modeliranje v
St. Ulrichu, Gröden.

Proračuni, risbe, katalogi točne in brezplačno.

Naročajte „Domoljuba“!

Grand Prix svetovna razstava Paris 1900.

Kwizdov Korneuburški prašek za govedo

dietelično sredstvo za konje, rogož živino in ovce.

Cena: 1 škatlica K 1-40,

1/2 škatlice „—70.

Nad 50 let v rabi skoraj v vseh
hlevih pri pomanjkanju žretja,
slabe prebave, za zboljšanje in po-
množenje mleka pri krvah.

Kwizdov Korneuburški prašek
za govedo pristen samo z
zrauen stojedo varstveno
znamko, dobi se v vseh le-
karnah in drogerijah.

Glavna zaloga: Franc Jan Kwizda

c. in kr. avstr.-ogr., kralj. rum. in kralj.
bulgarski dvorni založnik, okrožni le-
karnar, KORNEUBURG pri Dunaju.

1303

Tovarna strešnikov **F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana**
ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik

stare oblike :

in patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivac

sistem, Marzola'

782

Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

366

Svoj izdelek **ostro žgane strojne, zidne in zarezane strešne**

OPEKE prve vrste priporoča **J. Knez v Ljubljani.**

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

Obrnite se zanesljivo na domačo tvrdko, kjer boste najbolje postreženi!

Pripravna birmanska darila.

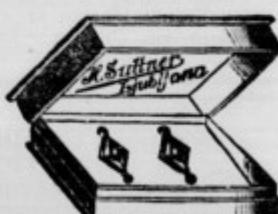
Nikelasta ura z verižico	K 4:50 in napr.
Prava srebr. " boljše vrste	8— "
" " " z verižico	9:50 "
" " " boljše vrste	12— "
" " " na 2 dvoj. pokrovom	10:75 "
" " " posebno fina	20— "
14-karatna zlata ura	44— "
" " " boljše vrste	70, 80, 100 "

Nikelasta damska ura z verižico	K 8:50 in napr.
Prava srebr. " boljše vrste	9:50 "
Prava srebr. " " z dvoj. pokr.	18— "
" " " posebno fina	16— "
14-karat. zlata damska ura	20— "
" " " boljše vrste	30, 40, 50 "

Am. doubl. zl. zavrat. veriž. z obeski	K 2:35 in napr.
Srebrna zavrat. verižica	1:50 "
Pozlašena " " "	2 — "
14-karat. zlata	18 — "
posebno fina	16 — "
Srebrna dolga verižica za uro	4 — "
Amer. double-zlata verižica za uro	5 — "
14-kar. zlata, dolga	45 — "

Uhani, zlato na srebro	K 1:80 in napr.
14-karatni zlati uhani	5:80 "
boljše vrste z prav fl.	
nimi kamni	8— "
z diamanti	25— "
z pravimi brillanti	90— "

Vse v finih škatulah — pripravno za darilo.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. Če naročeno blago ne ugaja, se tekom 8 dni zamenja ali denar povrne.

Mestni trg (nasproti rogovža)

H. Suttner - Ljubljana

Sv. Petra cesta štev. 8

Cenik zastonj in poštnine prosto. Lastna tovarna ur v Svici. - Tovarniška znamka „IKO“.